۴- چیزی که به عنوان تحکیم از آن یاد می‌شود سیری است که خاک‌های ریزدانه حین تغییر حجم می‌کنند تحکیم طی زمان و با کاهش حجم صورت می‌گیرد.

بار گسترده یکنواخت q

ماسه

رس کاملاً اشباع است بین دو لایه ماسه قرار دارد تحت بار گسترده یکنواخت q قرار می‌گیرد

ماسه

در لحظه $t=0$

$\Delta u = q$
$\Delta\sigma' = 0$
$\Delta\sigma = q$

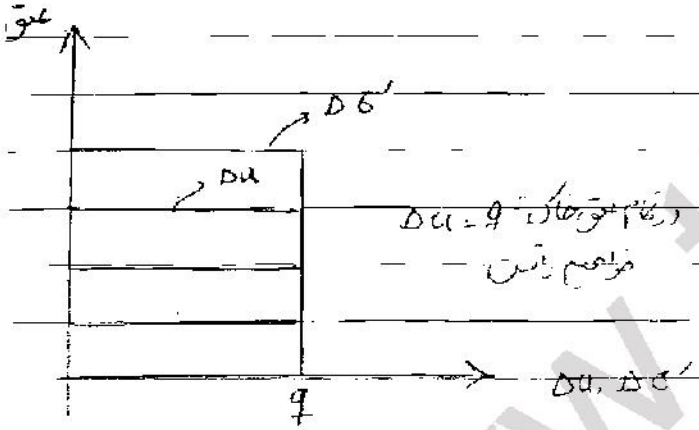

در تمام عمق خاک $\Delta u = q$
مزاحم ماسه

در لحظه $t = t_1$ و

$\Delta\sigma = q$
$\Delta u < q$
$\Delta\sigma' < q$

$\Delta u + \Delta\sigma' = q$

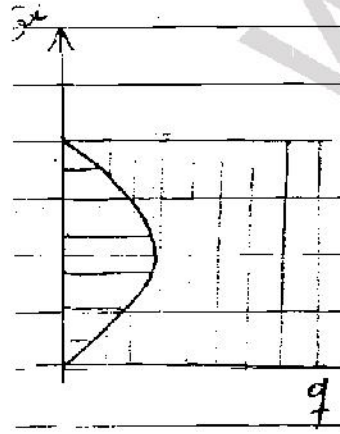

* با گذر زمان Δu کاهش می‌یابد
در مرزها $\Delta u = 0$ و $\Delta\sigma' = q$ شد
هرچه Δu کم شود $\Delta\sigma'$ افزایش می‌یابد

www.ttnar.ir

Subject:
Year. Month. Date.

* در نهایت کار در $t = \infty$:

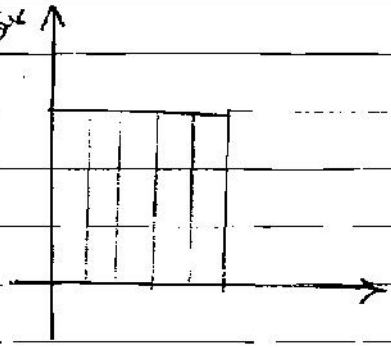

$\Delta u = 0$
$\Delta \sigma' = ?$
$\Delta \sigma = ?$

با اعمال بارگذاری یک فشارآب حفره‌ای اضافی در توده ایجاد می‌شود در حالی که فشارآب حفره‌ای اضافی صفر می‌شود فشارآب هیدرواستاتیک می‌توان داشت.

به این روند تحکیم گفته می‌شود.

۲ نکته :

۱- در پایان عمل تحکیم فشارآب حفره‌ای از بین رفته و فشارآب حفره‌ای اضافی صفر است

۲- پس از پایان تحکیم هم آب خارج می‌شود که کاهش حجم است.

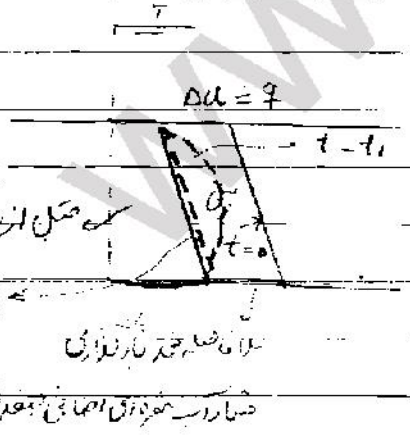

* در پایان و پایین حل یک دایم لوله حوب زه کشی می‌شود پس Δu به صفر صفر می‌شود.

www.tinaf.ir

آزمایش تحکیم : oedometer test — ادومتر

در این آزمایش به دنبال چه هستیم ؟

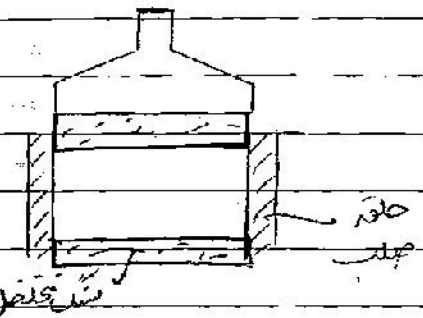

نمونه استوانه‌ای شکل داخل دستگاه قرار می‌گیرد بالا و پایین نمونه دو سنگ متخلخل با نفوذپذیری زیاد قرار می‌گیرد تا آبی که حین عمل تحکیم خارج می‌شود راه کشی کند
نمونه داخل یک حلقه صلب قرار می‌گیرد یعنی حین آزمایش که فشار به نمونه اعمال می‌شود حلقه صلب هیچ تغییر شکلی نمی‌دهد

* حلقه صلب اجازه تغییر شکل افقی نمی‌دهد نمونه تحت اثر بار خارجی وارد و خروج آب از جهت قائم فقط تغییر شکل می‌دهد

① تحکیم یک بعدی داریم ← اثر حلقه صلب

② از طرفی به خاطر این عدم تغییر شکل بستهای تنش هیدرواستاتیک و قائم از رابطه تقریبی کنه

$$K_0 = \frac{\sigma_h}{\sigma_v}$$

③ از طرفی بلافاصله بعد از بارگذاری با خارج شدن آب حفره‌ای تحکیم می‌شود یا تنش تغییر آن می‌شود

$$\Delta u = \Delta \sigma$$

ابعاد نمونه: قطر ۲٫۵ اینچ
ارتفاع ۱ اینچ

برخلاف آزمایش برش مستقیم که ارتفاع از قطر کمتر بود در اینجا قطر نمونه بیشتر است

نمونه را داخل دستگاه قرار می‌دهیم معمولاً بعد از تعیین ابعاد اصلی نمونه بارگذاری قرار می‌دهیم یا نمونه بارگذاری تحکیم حاصل شود

* از کجا بفهمیم ؟ تغییر مکان نمونه را اندازه می‌گیریم وقتی تغییر مکانها ثابت شد یعنی تحکیم حاصل شده است یا تغییر مکان صفر شود تحکیم حاصل شود

www.tiran.ir

Subject:
Year. Month. Date.

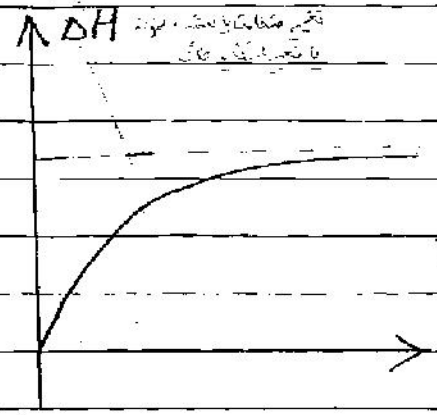

با P دلخواه می کنیم تا فاصله فشار P به فشار آب حفره ای
تبدیل می شود و بعد از آن فشار آب حفره ای کم می شود و با P به تنش
مؤثر تبدیل می شود و تکیم حاصل می شود

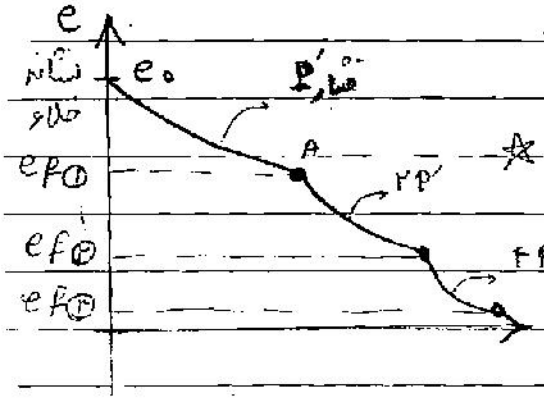

حین تکیم در اثر تراکم e کاهش
می یابد تا به حدیاتی برسد
در نقطه A دیگر فشار آب حفره ای نداریم
تنش مؤثر داریم

بار را دو مرحله می کنیم بعد از این که تکیم تحت بار
P انجام شد دوباره صبر می کنیم تا تکیم 2P تراکم انجام
شود مک ef خواهیم داشت در ادامه بعدی دو مرحله می کنیم ef③ خواهیم داشت
در پایان هر مرحله فشار به تنش مؤثر تبدیل می شود
نتایج را به صورت یک جدول بیان می کنیم

$\sigma = \sigma'$	e_0
P'	$ef_①$
$2P'$	$ef_②$
$4P'$	$ef_③$
$8P'$	$ef_④$

اعداد این جدول و همین نمودار را در پایان تکیم در یک
برگه کاغذ یادداشتی مشخص می کنند

این اعداد شرایط حین تکیم را آن می دهند اعدادی هستند
که در پایان تکیم هر مرحله ثبت شدند.

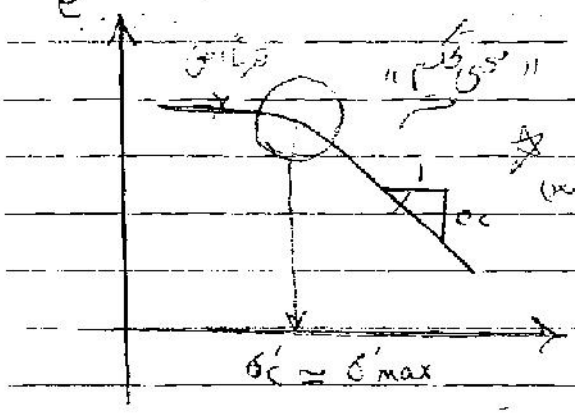

در تمام محاسبات نظایری می این دو راه تکیم

Subject:
Year. Month. Date.

* علت عوض شدن شیب منحنی 8

تا قبل از این نقطه شیب هردم است یعنی با افزایش تنش مؤثر تخلخل کم تراکم می شود
اما از این نقطه به بعد با افزایش تنش مؤثر تخلخل بیشتر تکمیل می یابد ،
این دلیل وجود تنش پیش بینی شده که به آن تنش پیش تکمیلی می گویند
- اگر تنش های کمتر از این σ'c اعمال کنیم تغییر در مقدار تکمیل کمتر است
- اما در تنش های بیشتر مقدار تکمیل بیشتر خواهد بود
این تغییر شیب ناشی از قبل تنش تکمیلی است

در سیستم لگاریتمی که e - log σ' که خط مستقیم خواهیم داشت اما اگر e - σ' رسم کنیم منحنی هیچ گاه یک خط مستقیم نخواهد داشت انحنا خواهد داشت

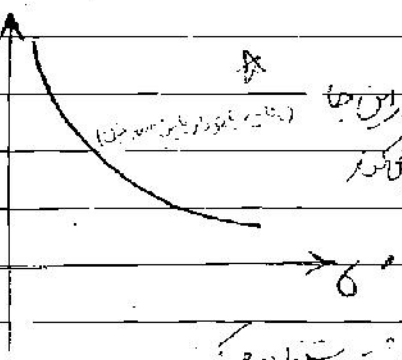

وقتی Δσ' اعمال می کنیم خاک را فشرده می کنیم تری خواهد جمع شود هیچ عکس العمل دیگری از خاک انتظار نیست
آب باید بیرون برود فقط آب حفره ای زیاد می شود
Δσ' که اعمال می شه دیگر به مقدار خاک دارد بستگی خاکهای خواهد فقط فشرده شود آب حفره ای کم می شود
یعنی خاک به تنش می افتد دقایع مقدار خاک همین وزن است که با تغییر می کند

* ضریب تغییر حجم (mv) 8

- میزان تغییر حجم واحد حجم با ازای تنش مؤثر واحد ،

$$m_v = \frac{\frac{\Delta V}{V_0}}{\Delta \sigma'}$$

تنش مؤثر اضافه

حول Δσ' را داریم سعی می کنیم $\frac{\Delta V}{V_0}$ را بر حسب e بنویسیم

www.tmar.ir

Subject:
Year. Month. Date.

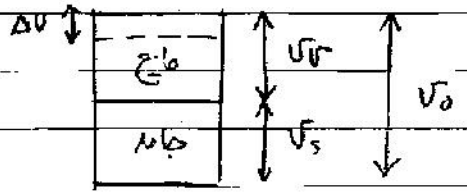

ΔV و کاهش حجم ناشی از کاهش حجم مایع است.

اندیس صفر مربوط به مشخصات خاک قبل از شروع تحکیم

" یک " " " " پایان تحکیم

$$* \quad e_0 = \frac{V_v}{V_s} \qquad * \quad e_1 = \frac{V_v - \Delta V}{V_s}$$

V_s ثابت فرض در طول تحکیم

$$* \quad e_0 - e_1 = \frac{V_v - V_v + \Delta V}{V_s} = \frac{\Delta V}{V_s} \Rightarrow \Delta e \qquad (1)$$

$$* \quad 1 + e_0 = \frac{V_v}{V_s} + \frac{V_s}{V_s} = \frac{V_0}{V_s} \Rightarrow V_s = \frac{V_0}{1+e_0} \qquad (2)$$

$(2), (1) \Rightarrow$

$$\Delta e = \frac{\Delta V}{V_0}(1+e_0)$$

تغییر حجم مخصوص خاک در اثر تغییر ارتفاع خاک

$$\frac{\Delta V}{V_0} = \frac{\Delta e}{1+e_0} \qquad A = cte \Rightarrow \frac{\Delta H}{H_0} = \frac{\Delta e}{1+e_0}$$

ارتفاع اولیه

$$m_v = \frac{1}{1+e_0} \cdot \frac{\Delta e}{\Delta \sigma'} = \frac{1}{1+e_0} \cdot \frac{e_1 - e_0}{\sigma_1' - \sigma_0'}$$

m_v شیب خطی $e - \sigma'$ ضریب $\frac{1}{1+e_0}$

www.tfnar.ir

Subject:
Year. Month. Date.

Compression Index ضریب تراکم یا شیب بخش مستقیم منحنی تحکیم

$$C_c = \frac{e_0 - e_1}{\log \sigma_1' - \log \sigma_0'} = \frac{e_0 - e_1}{\log \frac{\sigma_1'}{\sigma_0'}}$$

ممکن است حین آزمایش تحکیم یک بارگذاری یا بارگذاری مجدد انجام دهیم در این صورت

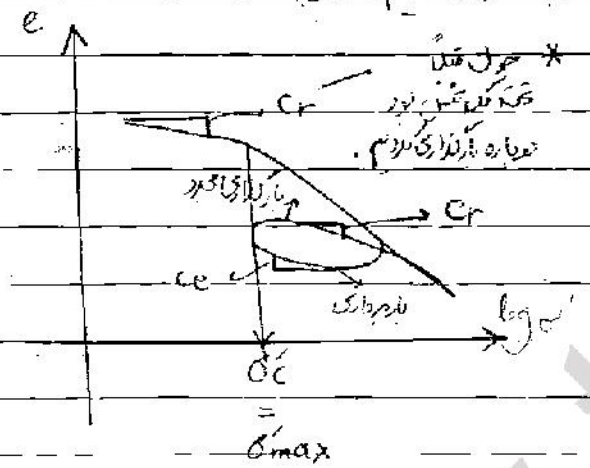

$C_e \simeq C_r$

C_r بارگذاری مجدد

C_e ضریب انبساط

C_r یعنی قبلاً تحت یک باری تحکیم پیدا کرده بود اکنون دوباره بارگذاری شده.

بار را که مرحله‌ای داریم یک مقدار بزرگ در نظر داریم که باعث می‌شود e افزایش یابد.

وقتی روی خاک بارگذاری می‌کنیم تغییرات تنش خود را داریم

σ_0' زیادی شود تا به σ_1' برسد

$\sigma_0' \rightarrow \sigma_1'$

C_c از آزمایش بدست می‌آید از روی رابطه e_1 و e_0 بدست می‌آید.

می‌توان از روی کن، ΔH بدست آورد.

By Peck and Terzaghi: $C_c = 0.009 (LL - 10)$

حالت دست خورده

$C_r = \left(\frac{1}{10} \sim \frac{1}{5}\right) C_c$ C_r هم از C_c کوچکتر است.

www.ttnar.ir

Subject:
Year. Month Date.

* فشارش تکیی : $\sigma'_c = \sigma'_{max}$

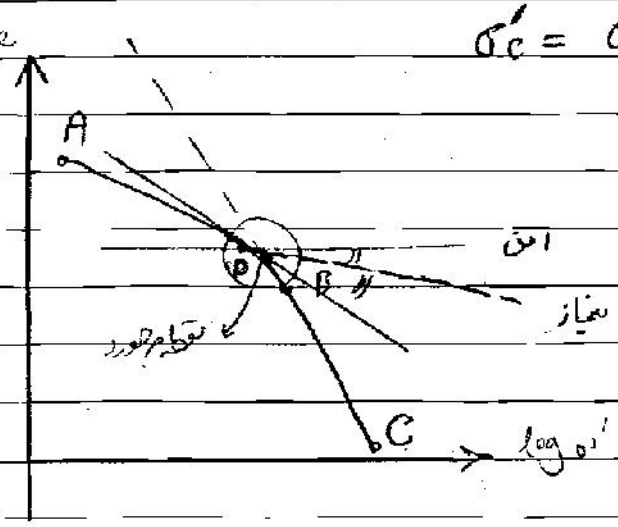

مراحل : روش کاساگرانده

۱ - امتداد بخش مستقیم BC

۲ - برروی AB نقطه ای که بیشترین انحنا را دارد مشخص می کنیم « نقطه D »

۳ - از D خطی مماس منحنی رسم می شود

۴ - همچنین زاویه ای که خط مماس و خط افق می سازند رسم شود

۵ - نقطه تلاقی BC و همچنین σ'_c را بدست می آوریم

وقتی نمونه را از خاک بیرون می آوریم به آزمایشگاه می بریم و آن را آماده می کنیم سپس آن را در دستگاه می گذاریم

شرایط نمونه در حین و خاک درجا فرق خواهد کرد

- از جمله تفاوت ها تفاوت در نتایج آزمایش تحکیم است حتی وقتی که از آزمایش بدست می آیند شرایط درجا فرق دارد

* منحنی $(e - \log \sigma')$ درجا :

حول حین ← آماده سازی نمونه ← رسیدن جهت ایجاد شود که با میل و ورود منحنی تحکیم در آزمایشگاه در درجا یکسان نباشد

اگر OCR = 1 :

$\sigma'_0 = \sigma'_c$

www.tnar.ir

Subject: 97
Year. Month. Date.

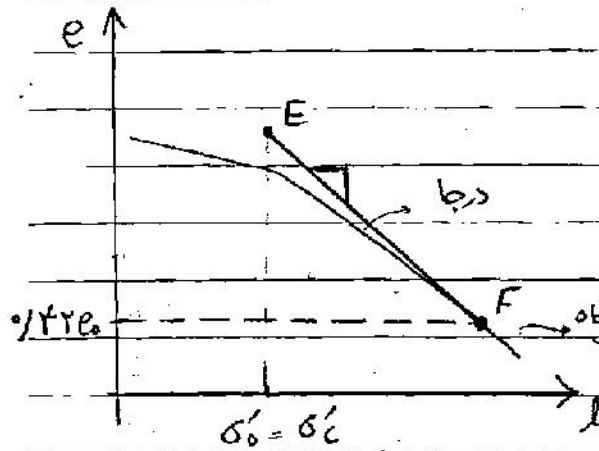

روش Schmentmann ✗

توجه شده که نقطه دوجا و آزمایشگاهی یکدیگر را در $0/42e_0$ همدیگر را قطع می‌کنند.

مراحل :

۱- پیدا کردن F

۲- پیدا کردن نقطه E به مختصات $E\ (e_0, \log \sigma'_0)$

از صفر تا σ'_0 خاک دوجا نشده می‌کند قبل از آن (σ'_0) تغییرات e نداریم

روش های بعد تکمیل صورت می‌گیرد

چون روش دوم دقیق‌تر است خط منقطع می‌کشیم

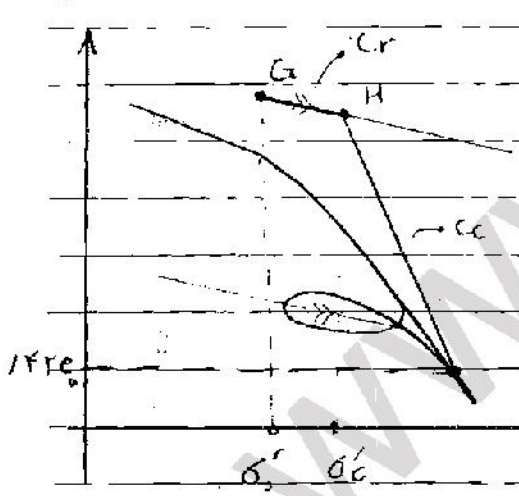

در OCR > 1

نقطه پس نقطه‌ای از نمونه‌ای است که بیشترین تنش را تحمل کرده است

می‌خواهیم یک بار دیگر بارگذاری و باربرداری کنیم

مراحل :

۱- نقطه Cc به مختصات $Cc\ (\log \sigma'_0, e_0)$

۲- CcH را مماس می‌کشیم بار دیگر بارگذاری می‌کنیم

۳- H را روی σ'_c بدست می‌آید

۴- نقطه F را به اندازه $0/42e_0$ پیدا می‌کنیم.

www.tmar.ir

نشست ناشی حاصل از تحکیم

تحکیم مرحله‌ای است که در طی زمان اتفاق می‌افتد لذا حالت تعادل با گذشت زمان شروع می‌شود و تا مدت نامحدود ادامه می‌یابد. با تحکیم تنش موثر افزایش می‌یابد و به مقدار ماکزیمم خودش می‌رسد و مقدار آب اضافی صفر می‌شود

در پایان عمل تحکیم یک نشست داریم که عمل تحکیم به طور کامل انجام شده است؛

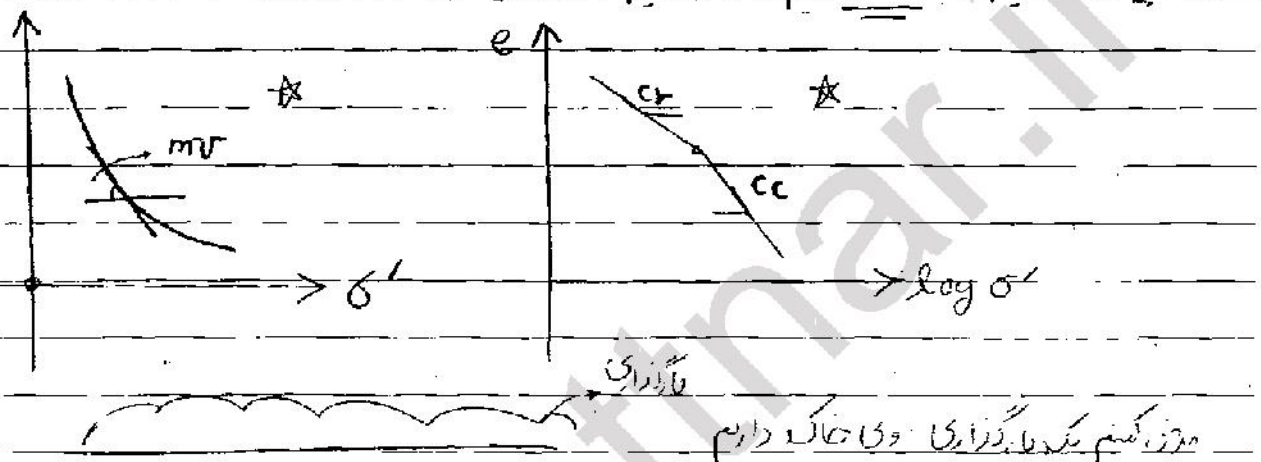

مدل تحکیم یک بارگذاری وی حالت داریم به ضخامت H

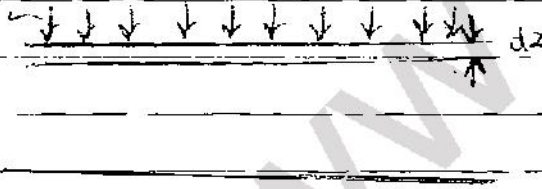

یک جزء لایه را در نظر می‌گیریم به ضخامت dz با افزایش بار ناگهانی که از جزء لایه‌ها با افزایش تنش Δσ' روبرو خواهند بود نشست dsc دارند

$dz \xrightarrow{\text{نشست}} ds_c$

✓ برای کل لایه H یک نشست کلی داریم با اندازه Sc نشستی که برای کل لایه‌ی نمونه مجموع نشست حاصل از هر

لایه‌ی جزئی خواهد بود

$\sigma'_0 + \Delta\sigma' = \sigma'_f$ (پایان عمل تحکیم)

$\star \quad \frac{\Delta e}{\Delta H} = \frac{1+e_0}{H_0}$

$H_0 = dz$ ضخامت لایه

$\Delta H = ds_c \Longrightarrow ds_c = \frac{e_0 - e_1}{1+e_0} dz$

با انتگرال گیری

فرمول زیر بدست می‌آید

Subject: 98
Year. Month. Date.

ولی ما می خواهیم تغییرات تنش مؤثر را در این رابطه داشته باشیم پس صورت و مخرج را در $\sigma_1' - \sigma_0'$ ضرب می‌کنیم

$$dS_c = \frac{(e_0 - e_1)}{\sigma_1' - \sigma_0'} \frac{(\sigma_1' - \sigma_0')}{1 + e_0} dz \quad (1)$$

و $m_v = \frac{e_0 - e_1}{\sigma_1' - \sigma_0'} \cdot \frac{1}{1 + e_0}$ (2) می‌دانیم :

(2), (1) $\Rightarrow$ $dS_c = m_v \cdot \Delta\sigma' \cdot dz$

$$\Rightarrow \boxed{S_c = \int_0^H m_v \Delta\sigma' dz}$$

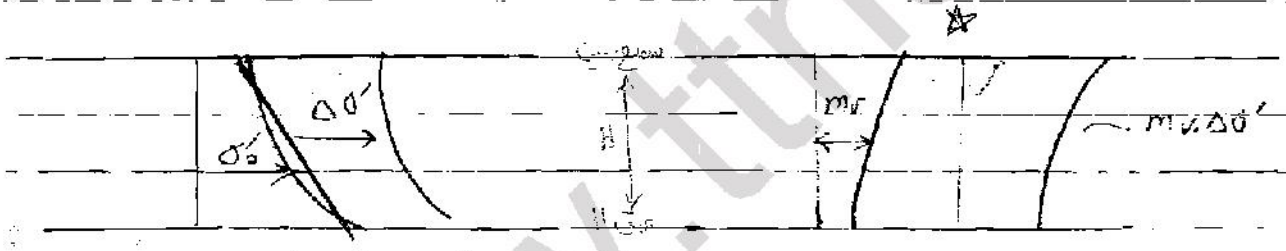

با داشتن m_v و $\Delta\sigma'$ و توزیع محورهای عمودی را رسم کرده که نشان می‌دهد سطح زیر منحنی $m_v \cdot \Delta\sigma'$ برای ما در آورد سطح زیر منحنی می‌توان آن را به مستطیل‌هایی تقسیم کرد و مساحت مستطیل‌ها را به دست آورد.

اگر یکدیگر نگرفته بودیم $\Delta\sigma'$ و σ_0' را در یک نمودار رسم می‌کردیم باید از روابط ترسیمی استفاده کرد و $\Delta\sigma'$ پیدا می‌شد.

راه حل کلی این است که توابع را به دست آوریم و انتگرال بگیریم اگر نمی‌خواهیم H کم باشد و از تغییرات m_v و $\Delta\sigma'$ صرف‌نظر کنیم داریم

$$* \boxed{S_c = m_v \cdot \Delta\sigma' \cdot H}$$

در این حالت متوسط m_v و $\Delta\sigma'$ را برای ضخامت H کوچک برای وسط لایه می‌سنجیم و برای Hهای بزرگ آن را به چند زیر لایه تقسیم می‌کنیم.

www.tnar.ir

Subject:
Year. Month. Date.

$$ds_c = \frac{e_0 - e_1}{1+e_0}\, dz$$

$$\Rightarrow S_c = \int_0^H \frac{e_0 - e_1}{1+e_0}\, dz \Rightarrow \boxed{S_c = \frac{e_0 - e_1}{1+e_0} H} \quad (1)$$

در صورتی انتگرال خارج می‌شود که z مستقل باشد

$$C_c = \frac{e_0 - e_1}{\log \frac{\sigma_1'}{\sigma_0'}}$$ را داریم

جایگذاری در (1)

$$\boxed{S_c = \frac{H}{1+e_0} \cdot C_c \log \frac{\sigma_1'}{\sigma_0'}}$$

اگر متغیر H زیر انتگرال باشد باید انتگرال گرفت اما اگر متغیر H کم باشد می‌توان میانگین را برای e_0 و e_1 حساب کرد

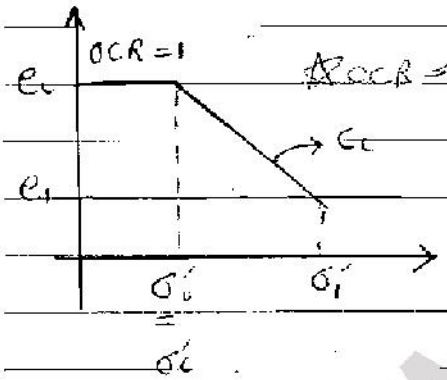

* OCR = 1 در واقع برای خاکی بود که خاک عادی تحکیم پیدا کرده بود و از C_c استفاده کردیم چون مربوط به σ_0' تا σ_1' را در روی یک شیب هستیم می‌توانیم

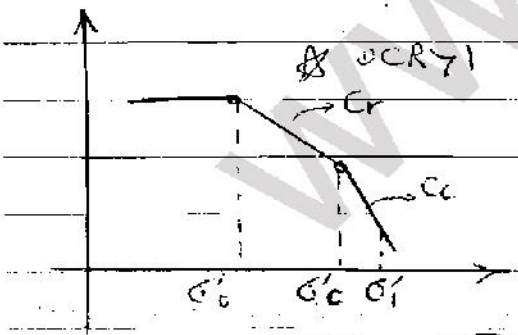

* اگر خاک پیش تحکیم یافته باشد OCR > 1 در این حالت σ_0' تا σ_1' روی یک خط نیستند وقتی در این مسیری خواهیم حرکت کنیم دو تا شیب داریم و از این مدل نمی‌شود استفاده کرد از یک مدل دیگر استفاده می‌کنیم

$$\boxed{S_c = \frac{H}{1+e_0}\left[C_r \log \frac{\sigma_c'}{\sigma_0'} + C_c \log \frac{\sigma_1'}{\sigma_c'}\right]}$$ کل نشست

از σ_0' تا σ_c' شیب کاهش‌دهنده C_r است

از σ_c' تا σ_1' " " " C_c است

www.tmar.ir

Subject: 99
Year. Month. Date.

مثال ۸۵ اگر $\sigma'_0 = 20$ و $\sigma'_c = 50$ و $\sigma'_1 = 75$ باشد از کدام منحنی مزبور می‌گذرد

از منحنی C_c می‌گذرد و C_r ؛ منحنی آخری

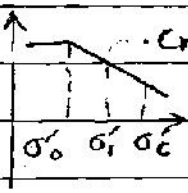

اگر $\sigma'_0 = 20$ و $\sigma'_c = 50$ و $\sigma'_1 = 45$ باشد از کدام منحنی مزبور می‌گذرد

* در این حالت در کرده C_r هستیم پس مزبور می‌شود $S_c = \frac{H}{1+e_0} C_r \log \frac{\sigma'_1}{\sigma'_0}$

مثال ۸۶ یک لایه رس داریم به ضخامت 2^m کاملاً اشباع است (وسط لایه $\sigma'_0 = 50 \left(\frac{kN}{m^2}\right)$ و $\Delta\sigma' = 40$

$e_0 = 1.4$ ، $\sigma'_c = 70 \left(\frac{kN}{m^2}\right)$ ، $C_r = 0.05$ ، $C_c = 0.25$ ؛ S_c را بیابید ؟

* $\sigma'_0 = 50 \Rightarrow \sigma'_1 = 40 + 50 = 90 \frac{kN}{m^2}$

$\Rightarrow$ از فرمول

$$\Rightarrow S_c = \frac{H}{1+e_0}\left[C_r \log \frac{\sigma'_c}{\sigma'_0} + C_c \log \frac{\sigma'_1}{\sigma'_c}\right]$$

$$= \frac{2}{1+1.4}\left[0.05 \log \frac{70}{50} + 0.25 \log \frac{90}{70}\right] = 24\ mm$$

مثال ۸۷ یک پی 2×4 روی یک لایه رس ضخامت 2^m قرار گرفته است. $m_v = 0.5\ m^2/MN$

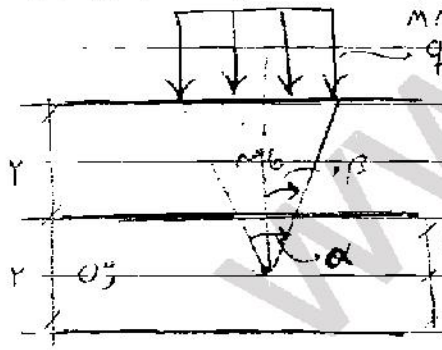

S_c ، m_v ، $\Delta\sigma'$ ، H را داریم

$\Rightarrow S_c = m_v \Delta\sigma' H$

$\Delta\sigma'$ را از روش بوسینسک می‌یابیم ؛

و مقدار $\Delta\sigma'$ را وسط لایه رس و وسط زیر پی می‌یابیم تا بیشترین نشست را داشته باشیم

$\alpha = 1.176\ rad$ ، $\beta = 0.588\ rad$

$$\Delta\sigma' = \frac{q}{\pi}\left[\alpha + \sin\alpha\cos(\alpha+\beta)\right] \Rightarrow \Delta\sigma' = 0.32 \frac{MN}{m^2}$$

$$\Rightarrow S_c = m_v \Delta\sigma' H = 0.3 (0.02)(2) = 20\ mm$$

(ضخامت لایه)

* روش دقیق‌تر کلی نظام : زیر مرکز پی لایه‌بندی و وسط لایه‌ها تا عمق مناسب

Subject:
Year. Month. Date.

مثال ۶: نتایج یک آزمایش تحکیم به صورت زیر است. $H = 2$ cm , $d = 2.5$ cm , $G_s = 2.72$, $w = 21.7\%$ (نمونه آزمایش)

الف- منحنی $e - \sigma'$ را رسم کرده و m_v را بدست آورید برای تغییرات تنش $\sigma'_0 = 220$ و $\sigma'_1 = 360$

ب- منحنی $e - \log \sigma'$ را رسم کرده و σ'_c , C_c را بیابید

ج- نشست تحکیمی را در دو راه بیابید اگر m_v و C_c و $\sigma'_0 = 220$ و $\sigma'_1 = 360$

فشار $\frac{kN}{m^2}$	0	25	50	100	200	400	800	0
ضخامت نمونه	19.6	19.25	19.08	18.71	18.14	17.28	17.24	17.92

مطابق جدول بار را در هر بار ۲ برابر کرده و در پایان عمل تحکیم ضامن را در هر مرحله اندازه گرفتیم در راه‌های نمونه بار را صفر کردیم و بار برداری کردیم اما به ضامن اولیه نرسیدیم چون تورم می‌کند اما تورم ناشی از بار برداری هیچ ربطی از تحکیم نیست ضامن نمونه به حالت اول نرسید برای همین C_c از C_r بزرگتر است.

الف- $e - \sigma'$

در گام باید نمونه اشباع را بیابیم

$S_r = 1$: حالت کامل اشباع $\quad G_s \cdot w = S_r \cdot e$

$2.72 \times 21.7 \times 10^{-2} = 1 \times e$

$\Rightarrow e = 0.842$

* در پایان عمل تحکیم

$$\frac{\Delta e}{\Delta H} = \frac{1 + e_0}{H_0} \Rightarrow \frac{\Delta e}{\Delta H} = \frac{1 + e_1 + \Delta e}{H_0}$$ در نهایت داریم

در مرحله آخر بار تغییرات ضامن صفر است.

$\Rightarrow \Delta H = 19.2 - 17.92 = 1.28$ مثلاً در مرحله آخر

$$\frac{\Delta e}{1.28} = \frac{1 + 0.842 + \Delta e}{19.2}$$

$\Rightarrow \Delta e = 0.172 \rightarrow e_0 = 0.172 + 0.842$

$\Rightarrow C_c = 2.014$ (در منحنی آزمایش)

* m_v در حالتی مختلف متفاوت است اما در مسئله ما فقط بین ۲۲۰ و ۳۶۰ :

$\sigma'_0 = 220 \Rightarrow$ داریم $e = 0.858$

$\sigma'_1 = 360 \Rightarrow$ // $\rightarrow e = 0.825$

$$\Rightarrow m_v = \frac{\Delta e}{\Delta \sigma'} \cdot \frac{1}{1 + e_0} \Rightarrow m_v = 1.27 \times 10^{-4} \frac{m^2}{kN}$$

www.tmar.ir

Subject: 100
Year. Month. Date.

ب) C_c در محدوده مورد نظر مقدارش ثابت است؛ باید محدوده‌ای را که خط است انتخاب کنیم این جا فشار بین ۲۰۰ و ۸۰۰ و e_{200} و e_{800}

$$\Rightarrow C_c = \frac{0/824 - 0/772}{\log 800 - \log 200} = 0/152$$

$$\Rightarrow \sigma'_c = 43 \frac{kN}{m^2} \quad \text{از روش ماس گرنده}$$

ج) راه ① $\Rightarrow S_c = m_v \Delta\sigma' H$

$$= 1/27 \times 10^{-4} (426 - 226)(4)$$

$$= 71\ mm$$

راه ② $\Rightarrow S_c = \frac{H}{1+e_0} C_c \log \frac{\sigma'_f}{\sigma'_0}$

$$= \frac{4}{1+0/852} \times 0/152 \times \log \frac{426}{226}$$

$$= 70\ mm$$

www.tiran.ir

www.ttnar.ir

Subject:
Year. ۸۴ Month. ۹ Date. ۲۹

« بنام خدا »

تحکیم یک پروسه زمان مراست و به تدریج انجام می شود .

* سؤال هایی که پیش می آید :

گفتیم پروسه تحکیم مدتی ها طول می کشد حتی طول می کشد تا پروسه تحکیم از ابتدا تا انتها حاصل شود ؟

مانند بنایی را حساب کردیم فرض کنیم این ساختمانی طی ۶ سال اتفاق می افتد این سوال ممکن است مطرح شود بعد از ۳ سال این نشست چقدر است ؟

ارتباط زمان در پروسه تحکیم برای ما مهم است

ابتدا با استفاده از تئوری یک بعدی تحکیم ترزاقی معادله دیفرانسیل حاکم بر پدیده تحکیم را استخراج کرده بعد حل این معادله دیفرانسیل را می نویسیم .

در طی زمان مشاهدات حفره ای انجام می گیرد اگر این تغییرات را به صورت تابعی از زمان بنویسیم می توانیم اثر زمان را روی تحکیم ببینیم .

* فرضیات :

۱- خاک همگن و همسان است

۲- خاک کاملاً اشباع است

۳- تغییر حجم و جابجایی خاک در راستای بار وارده

۴- k و m_v « ضریب تغییر حجم » در طی تحکیم ثابت هستند

Subject:
Year. Month. Date.

۵ قانون دارسی حاکم است

۶ ـ خاک فقط در همین حالت نشست می‌کند

۷ ـ تغییرات نشانه خلاء به تنش مؤثر قابل است $* \quad a_v = \frac{\partial e}{\partial \sigma'_v} = cte$

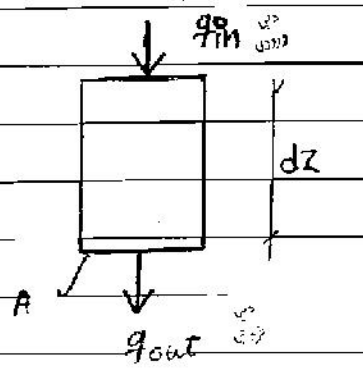

یک واحد حجم در نظر می‌گیریم

مقدار آب خروجی برابر

برای این که این مقدار آب خارج شود

باید آب خارج شود

معمولاً در سطح بالای آب سطح زمین

میزان آب خارج شده تابعی از ورودی یک واحد حجم خاک است

علت خروج آب و تغییر حجم خاک

حجم کل توسط آب اشغال شده است

روابط حفظ جرم آب برقرار است

تا این جا در فرضیه ۵ استفاده کردیم

کاهش حجم خاک فقط ناشی از خروج آب است

فرضیه ۵ را نظر دارسی

t تا حجم کل خاک

فرضیه ۲ و ۱ خاک کاملاً اشباع

Subject:
Year. Month. Date.

$$\frac{KA\,\partial^2 h_t}{\partial z^2}\,dz = -\frac{\partial e}{\partial t}\,\frac{dz \cdot A}{1+e_0}$$

« حاکمیت معادله بر روی »

$$\frac{\partial e}{\partial t} = \frac{\partial e}{\partial \sigma'_v}\cdot\frac{\partial \sigma'_v}{\partial t} = a_v\underbrace{\left(\frac{\partial \sigma_v}{\partial t} - \frac{\partial u}{\partial t}\right)}_{\frac{\partial \sigma'_v}{\partial t}} \quad (1)$$

$$\frac{\partial^2 h_t}{\partial z^2} = \frac{\partial^2}{\partial z^2}\left(h_e + h_s + h_{ex.u}\right)$$

(فشار آب هیدرواستاتیک: هیدرو استاتیک — فشار آب اضافی)

$$h_t = h_e + h_p + h_{ex}$$

* h_p حذف شده است.

$$* \quad \frac{\partial^2}{\partial z^2}(h_{ex.u}) = \frac{\partial^2 h_t}{\partial z^2}$$

فشار آب هیدرواستاتیک و فشار آب اضافی

h_e تابع z خطی است

h_s هم تابع z خطی است

$$\Rightarrow \frac{\partial^2 h_t}{\partial z^2} = \frac{\partial^2}{\partial z^2}\left(\frac{u_e}{\gamma_w}\right)$$

$$(1) \Rightarrow = a_v\left(\frac{\partial \sigma_v}{\partial t} - \frac{\partial}{\partial t}(u_s + u_e)\right)$$

u_s فشار آب هیدرواستاتیک

در طی زمان ثابت است

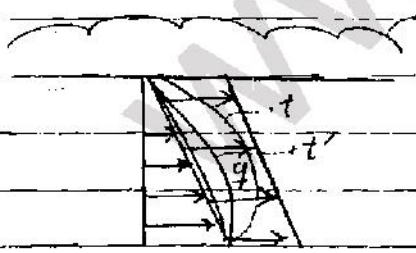

فشار آب حفره‌ای اضافی

در طی زمان در طی تحکیم به تدریج

کم می‌شود تا جایی که صفر شود

ولی فشار آب هیدرواستاتیک به زمان ربطی ندارد

حال در رابطه دنیه جایگزاری می‌کنیم

www.ftnari.ir

Subject:
Year. Month. Note

معادله دیفرانسیل تحکیم

$$\frac{k(1+e_0)}{a_v \gamma_w} \cdot \frac{\partial^2 u_e}{\partial z^2} = \frac{\partial u_e}{\partial t} - \frac{\partial \sigma_v}{\partial t}$$

تغییر ان فشار آب حفره‌ای راهم مجب زمان میخواهیم

داریم

σ_v راهم مجب زمان داریم

اگر $\frac{\partial \sigma_v}{\partial t} = 0$ باشد معادله می‌شود

$$\frac{k(1+e_0)}{a_v \gamma_w} = \text{ضریب تحکیم} = C_v$$

$$C_v \frac{\partial^2 u_e}{\partial z^2} = \frac{\partial u_e}{\partial t}$$

نکات:

۱- خاک اگر همگن نباشد یا آن را لایه لایه می‌کنیم و در لایه فرض می‌کنیم همگن است و برای هر لایه

یدیده تحکیم را انجام میدهیم.

۲- k و m_v ثابت اند و خاک در طی تحکیم متراکم می‌شود پس k کوچک می‌شود

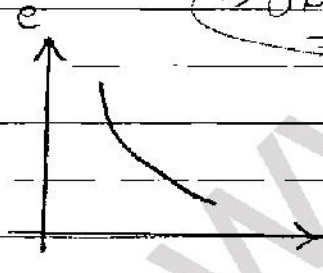

$m_v = \frac{1}{1+e_0} \times$ شیب منحنی

m_v هم در طی تحکیم تغییر می‌کند

* برای این که این فرضیه دچار اشکال نشود k و m_v را میانگین آن را حساب می‌کنیم

۳- زمین ها معمولاً ناهمگون داری وقتی حاکم میشن که گودبرداری عمیقی داشته باشید.

۴- خاک فقط در هنگام تحکیم یک بعدی است فقط در هنگام تراکم خروج آب داریم

همیشه تحکیم یک بعدی نیست اما اگر بارگذاری گسترده نامحدود باشد تحکیم یک بعدی است.

www.ttnar.ir

Subject:

Year. Month. Date.

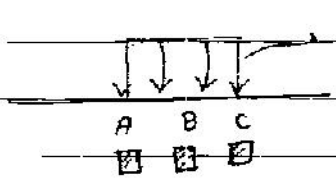

C به همه راست حرکت می کند

A حرکت جانبی به سمت چپ است

B حرکت جانبی ندارد

در پی نهایت اگر یک انحنا در سمت در یک وسط پی بگیریم حرکت جانبی نداریم تکیه گاه غلتکی است

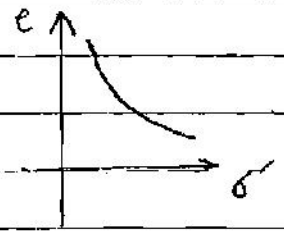

a_v شیب منحنی مقابل است

$$m_v = \frac{1}{1+e_0} \cdot a_v$$

* a_v هم ثابت نمی ماند برای این که بهترین کم شود a_v میانگین را حساب می کنیم

$$C_v = \frac{K}{m_v \gamma_w} \quad ; \quad m_v = \frac{a_v}{1+e_0}$$

ضریب تحکیم

* معادله تحکیم

$$* \quad C_v \frac{\partial^2 u}{\partial z^2} = \frac{\partial u}{\partial t} \qquad (3)$$

معادله ای که در آن یک ماده متخلخل که آب در آن جریان دارد فشاری شود معادلات دفرموده می شود

در اینجا u فشار می شود :

معادله گذر جریان حرارت $\frac{K}{\partial z^2} \frac{\partial^2 T}{\partial t} = \frac{\partial T}{\partial t}$

$u = \frac{\partial^2 u}{\partial z^2}$ را در ترانشی حل کردیم تودیم آنجا شرط زمان ثابت بود.

www.tfnat.ir

Subject
Year Month Date

* درجه تحکیم U حکی برای تحکیم است ؛

* درجی تحکیم فشار آب حفره ای اضافی و تنش مؤثر تغییر می کند ؛
هم چنین تا زمانی که خلاء رطوبت هم درجی تحکیم تغییر می کند ؛

شروع تحکیم اندیس ۰
خاتمه تحکیم اندیس ۱
اندیس t $\infty > t > 0$ زمانی که درجه ای از آن درجه تحکیم می یابد می شود .

* $U_2 = \frac{e_0 - e_t}{e_0 - e_1} = \frac{\sigma'_0 - \sigma'_t}{\sigma'_1 - \sigma'_0} = \frac{u_0 - u_t}{u_0 - (u_1)} = \frac{1 - U_t}{U_0}$

درجه تحکیم

مقدار u_1 فشار اضافی است
u_1 نیز در خاتمه تحکیم صفر است

خروج تحکیم صفر و یک است
صورت صفر تحکیم است
که در زمان t تحکیم داریم
است .

* $\bar{U} = \frac{\Delta H_t - \Delta H_0}{\Delta H_1 - \Delta H_0} = \frac{\Delta H_t}{\Delta H_1}$

درجه تحکیم متوسط است

$\Delta H_0 = 0$ چون در شروع تحکیم نشست نداریم .

ماهیت این دو درجه تحکیم فرق دارد

روی هر یک z معین است در یک نقطه است اما در مورد تحکیم متوسط یک لایه است

www.tmar.ir

Subject:

Year. Month. Date.

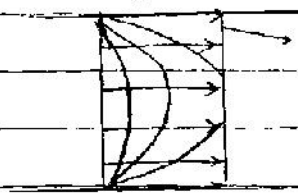

در اینجا تکلیم کامل انجام شده است چرا که سرعت صفر است اصطکاک صفر است

اما سنت مربوط به یک لایه است و مقدار متوسط برای کل لایه است یکی بالا و متوسط به پایین دهد

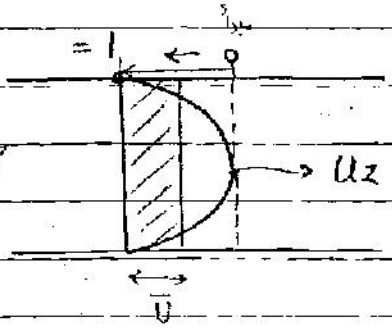

توزیع درجه تکلیم برای یک لایه خاک

در وسط تکلیم متوسط کمتر از Uz است

در مرزها تکلیم متوسط کمتر از Uz است

تکلیم متوسط سطح زیر منحنی Uz تقسیم بر ضخامت لایه یا عبارتی یک مستطیل با ایم که سطح آن مثل Uz باشد و ضخامت آن ضخامت لایه باشد

دو تا پارامتری برای معرفی می کنیم

* $\frac{Z}{d}$ ① d طرفترین مسیر زهکشی

طرفترین مسیر زهکشی برابر خاک $\frac{H}{2}$ است

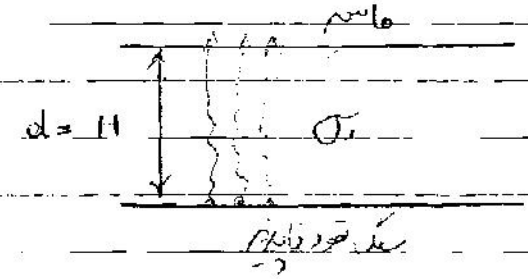

www.tiran.ir

Subject.
Year Month. Date.

ضریب زمان $T_v = \frac{C_v t}{d^2}$ ②

③ و ② و ① $\Rightarrow$ $\frac{\partial^2 u}{\partial z^2} = \frac{\partial u}{\partial T_v}$ Z بعدی بودن است

با استفاده از سری فوریه حل می شود.

هر معادله دیفرانسیل را نخواهیم حل کنیم باید شرایط مرزی را داشته باشیم

شرط مرزی مثلاً فشار آب حفره ای اضافی در سطح + روی مرزها صفر است در شکل قبل هم عبارتی می بود زیرا نامه حرکتی است.

شرط اولیه توزیع فشار آب حفره ای اضافی اولیه در لایه که می تواند هر شکلی داشته باشد.

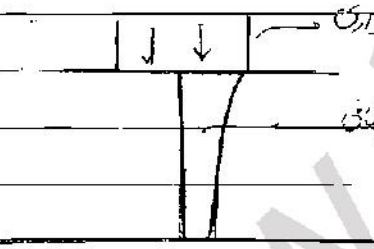

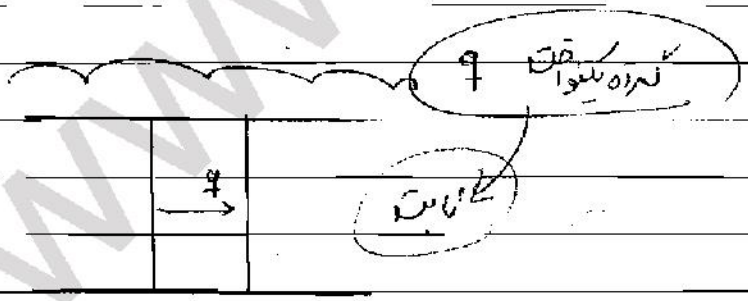

* حل مدل 8

شرط اولیه $(t=0)$ $u_i = u_e = u_{e_0}$ $(0<z<2r)$

شرط مرزی $(t>0)$ $u_e = 0$, $(z=0 \;,\; z=r)$

www.tmat.ir

Subject:

Year. Month. Date.

- منبا آب جزء ای اضافی در جریان ۰ ثابت است (شرط اول)

در لایه مرزی دو طرف $Z \to 0 \ , \ \delta$

چون $z = 0 \to H$

- در مرزها منبا آب جزء ای صفر است (شرط مرزی)

$$\begin{cases} u_e = \sum_{m=0}^{\infty} \frac{2u_i^0}{M} (\sin mz)\, e^{-M^2 T v} \\ M = \frac{\pi}{2}(2m+1) \end{cases}$$

u_e طبع z ، u اولیه جریان است u_i^0

معادله برآیند در حکم

$$u_z = 1 - \sum_{m=0}^{\infty} \frac{2}{M} (\sin mz)\, e^{-M^2 T v}$$

هرچه Tv بزرگ تر شود در حکم افزایش می یابد

جواب معادله دیفرانسیل با شرایط مرزی داده شده وجود دارد ص ۲۲۹ کتاب

* اگر توزیع منبا آب اولیه یکنواخت نبود و یکطرف به کف بود از صفر شروع می کنیم

www.tmar.ir

Subject:
Year. Month. Date.

$$* \quad U = \frac{\Delta H t}{\Delta H i} = 1 - \frac{\int_0^{2d} u\,dz}{\int_0^{2d} u_i\,dz}$$

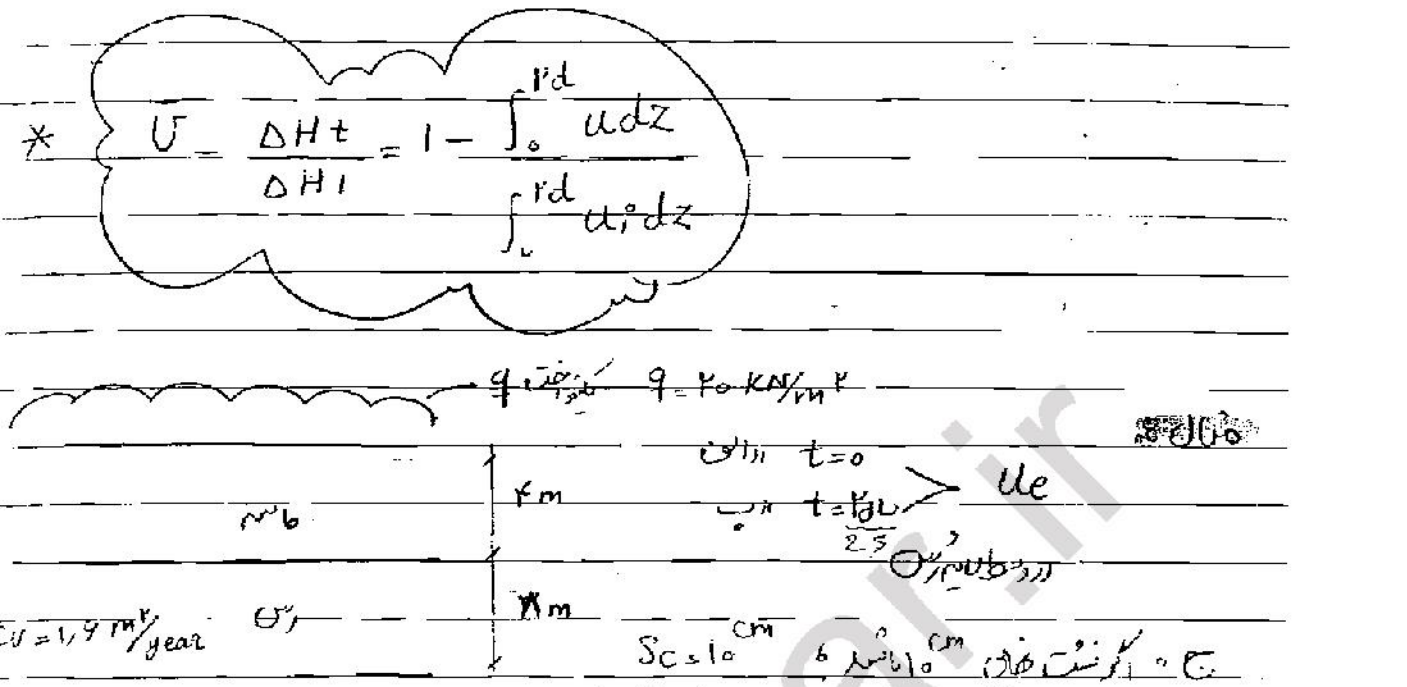

حل: با گذری گزینه یکنواخت است پس Ue باندازه بارگذاری زیاد می‌شود:

$$Ue = 20\ KN/m^2$$

$$Tv \text{ و } Z \text{ را بدست می‌آوریم}$$

$$Z = \frac{z}{d} = \frac{4}{4} = 1 \Rightarrow \text{منحنی } Z \Rightarrow Uz = 0.23$$

$$Tv = \frac{Cv\,t}{d^2} = \frac{1.2 \times 2}{4^2} = 0.2$$

$$Ue = (1 - 0.23)(20)$$ ۲۳٪ از فشار اضافی اولیه مستهلک شده پس

* Z از سطح بالایی لایه رس

$$Tv = 0.2 \Rightarrow U = 50\%$$

از منحنی ① استفاده می‌کنیم

$$\Rightarrow Sc|_{t=2} = 0.5 \times 10 = 5\ cm$$

www.tmar.ir

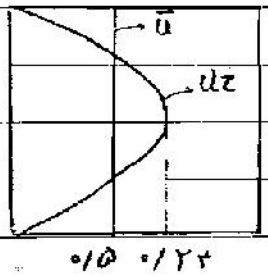

در وسط دره تکلیم کمتر از متوسط است
در کناره‌ها دره تکلیم بیشتر از متوسط است

www.ttnar.ir

* $Cv \frac{\partial^2 ue}{\partial z^2} = \frac{\partial ue}{\partial t}$ معادله‌ی گفتیم

* حل عددی به روش اختلاف محدود :

برای این کار از سری تیلور استفاده می‌کنیم

* $u(z,t+\Delta t) = u(z,t) + \Delta t \cdot \frac{\partial u(z,t)}{\partial t} + \frac{\Delta t^2}{2} \cdot \frac{\partial^2 u(z,t)}{\partial t^2} + \dots$

از مرتبه‌ی از خطا صرف نظر کردم

* $\frac{\partial u}{\partial t} = \frac{u(z,t+\Delta t) - u(z,t)}{\Delta t}$ ①

* $\frac{\partial^2 u}{\partial z^2} = \frac{u(z+\Delta z,t) - 2u(z,t) + u(z-\Delta z,t)}{\Delta z^2}$ ②

i اندیس $\longrightarrow$ مکان
j اندیس $\longrightarrow$ زمان

① طبق رابطه $\frac{\partial u}{\partial t} = \frac{u_{i}^{j+1} - u_{i}^{j}}{\Delta t}$ $\quad z+\Delta z = i+1$, $z-\Delta z = i-1$

② طبق رابطه $\frac{\partial^2 u}{\partial z^2} = \frac{u_{i+1}^{j} - 2u_{i}^{j} + u_{i-1}^{j}}{\Delta z^2}$

با جایگذاری ① و ② در معادله دیفرانسیل :

* $u_{i}^{j+1} = \boxed{\frac{Cv \Delta t}{\Delta z^2}} \left(u_{i+1}^{j} - 2u_{i}^{j} + u_{i-1}^{j} \right) + u_{i}^{j}$

(از خطا صرف نظر شده در فرمول بعدی پیدا می‌کنیم)

β

www.itnar.ir

Subject:

Year. Month. Date.

با این رابطه می توان مسئله تحکیم را برای شرایط مرزی داده حل کرد.

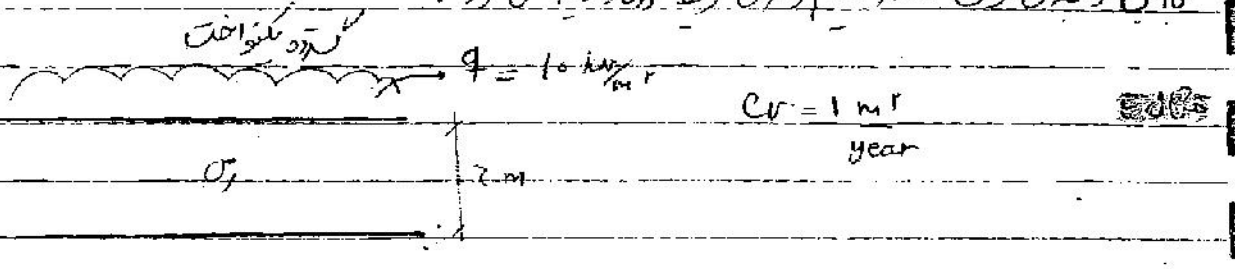

می خواهیم بدنبال فشار آب حفره ای
در زمان های مختلف در عمق های مختلف
خواهیم بود

$$\beta = \frac{C_v \Delta t}{\Delta z^2}$$

$$* \quad u_{ij+1} = \beta(u_{i+1j} - 2u_{ij} + u_{i-1j}) + u_{ij}$$

باید یک Δt و Δz انتخاب کنیم در اینجا $\Delta t = 0/1 \frac{year}{}$ ، $\Delta z = 1\ m$

$$\rightarrow \beta = \frac{C_v \Delta t}{\Delta z^2} = 0/1$$

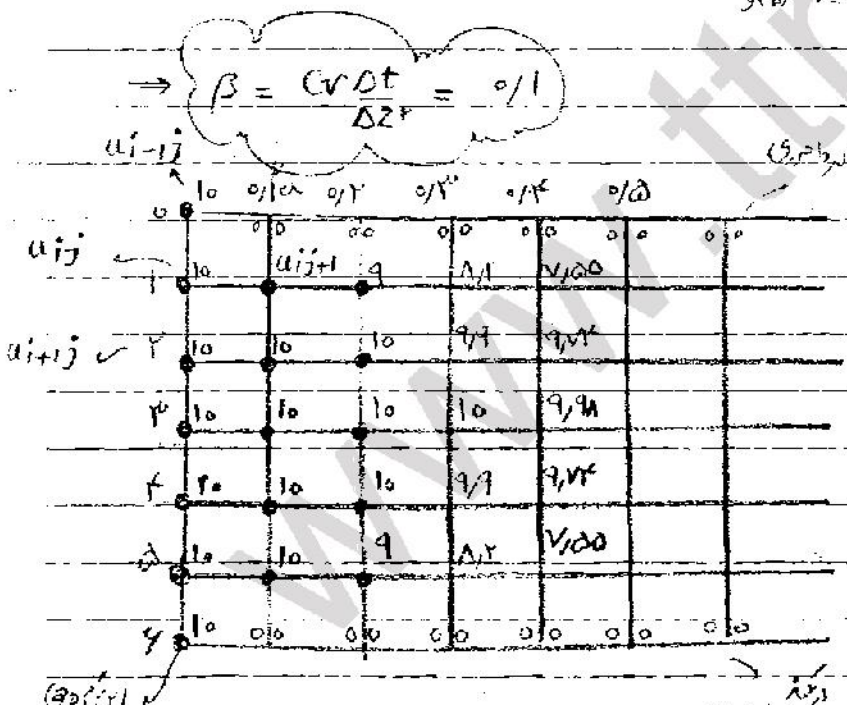

تعادل

این گره ها شرایط مرزی را بیان می کنند

درجه آزادی چند است؟

در لحظه t فشار آب اضافی در اعماق 10 است ؛ (شرایط اولیه)

شرایط مرزی سه در مرزها فشار آب حفره ای صفر است (چون زهکشی می شوند)

$$u_{ij+1} = \beta(10 - 20 + 10) + 10$$

$$u_{ij+1} = 10$$

www.ttrar.ir

Subject:
Year. Month. Date.

* حالا به وسط لایه در جدول توان داریم ؛

هر چه زمان بیشتر می‌گذرد عدد آب همواره ای در مرزها زودتر پهن می‌شود ؛

این جدول را آنقدر ادامه می‌دهیم تا اعداد پهن شوند

* فعلاً این را داریم فشار آب افقی در عمق ۵ متری برابر ۴۰ سال بعد تحکیم برابر است با $70.5 \frac{kN}{m^2}$

لایه 8

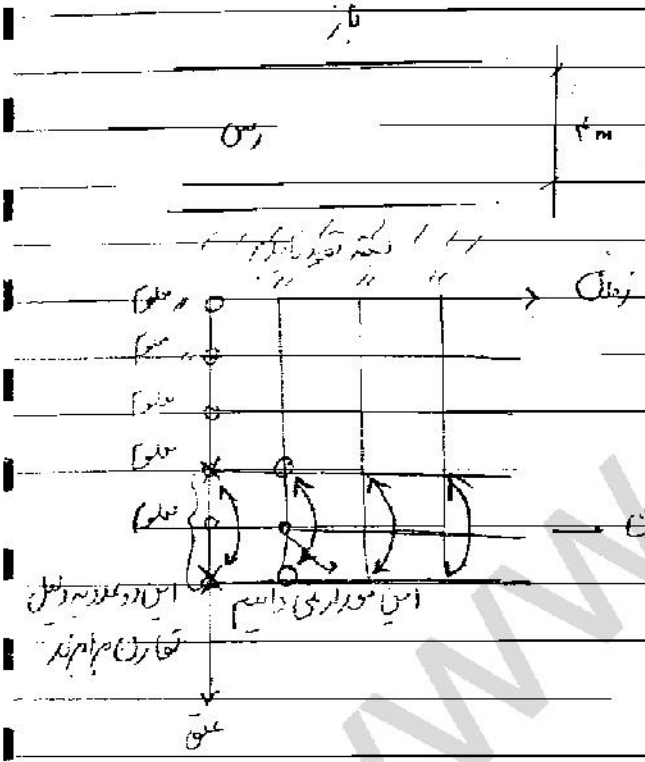

در اینجا شرایط مرزی معلوم نیست

در اینجا از شرط آخر استفاده می‌کنیم

یعنی مقدار توان روی خط توان

می‌افتد

در بالا و پایین خط توان اعداد با هم

برابرند.

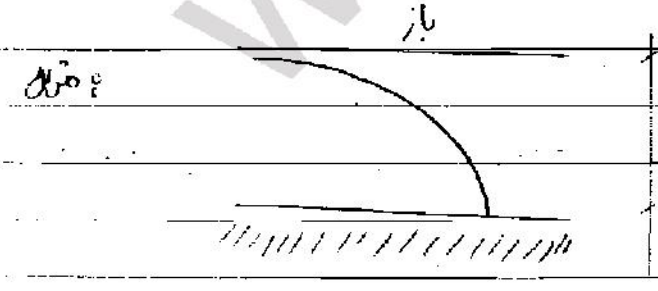

توزیع فشار آب حداکثر

لایه افقی فشار آب در

لایه زیرین آن است

در سمت پایه‌ای خط توان ؛

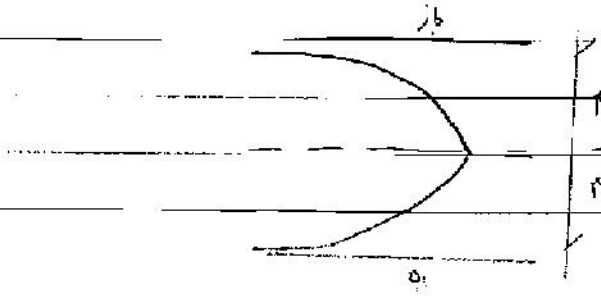

www.ttnar.ir

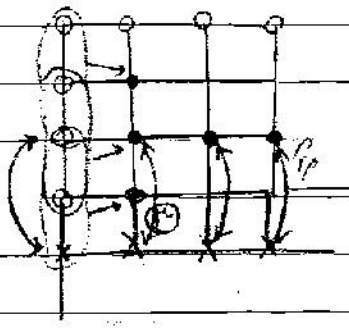

معلوم ○

نقطه ③ را می توان بدست آورد

ردیف سوم ○ = X ردیف جدید

با دانستن ۳ نقطه نقطه ④ بدست می آید ؛

تعیین ضریب کلیم ✕

نگارش زمان / جذر زمان > 8 C_v

مبنای مابرای تعیین C_v تشابه منحنی T_v و $\bar{U}$ است

$\bar{U}$ و T_v } تشابه منحنی
t و مرتبت اندازه گیر

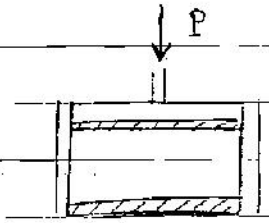

« آزمایش تحکیم »

وقتی بار P را اعمال می کنیم

می توانیم مرتب اندازه گیر (صفحه) را بدست آوریم

را حسب t رسم می کنیم

که شبیه منحنی آن و T_v است حال وقتی می خواهیم بفهمیم در زمان

t خاصی ای از درجه T_v را با فاصله از روی منحنی تئوری بدست می آید

t زمان $S_c(t)$ = مرحله اولیه $\bar{U} \times S_c$ ،

$\bar{U}$ نشان دهنده واقعیت است

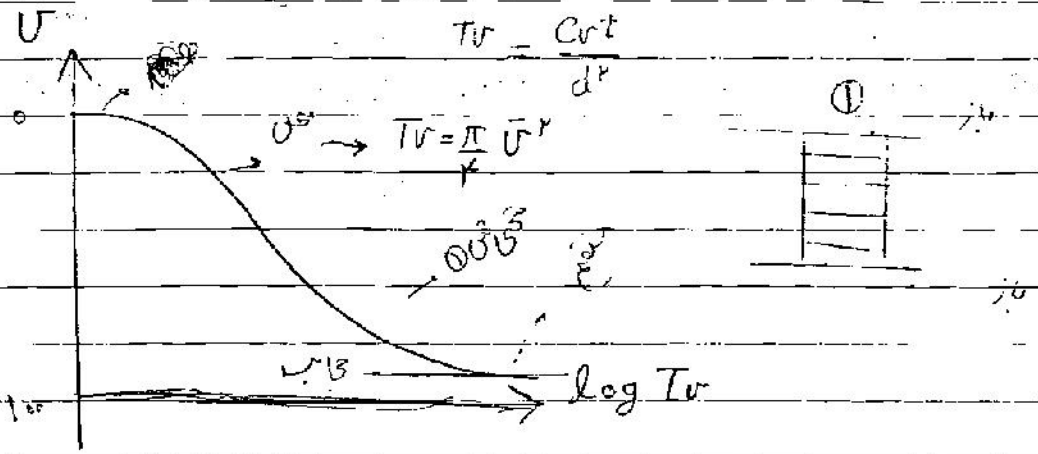

www.ttnar.ir

Subject:
Year. Month. Date.

این منحنی ۳ بخش دارد 8 مستقیم، سهمی، محاذب افقی

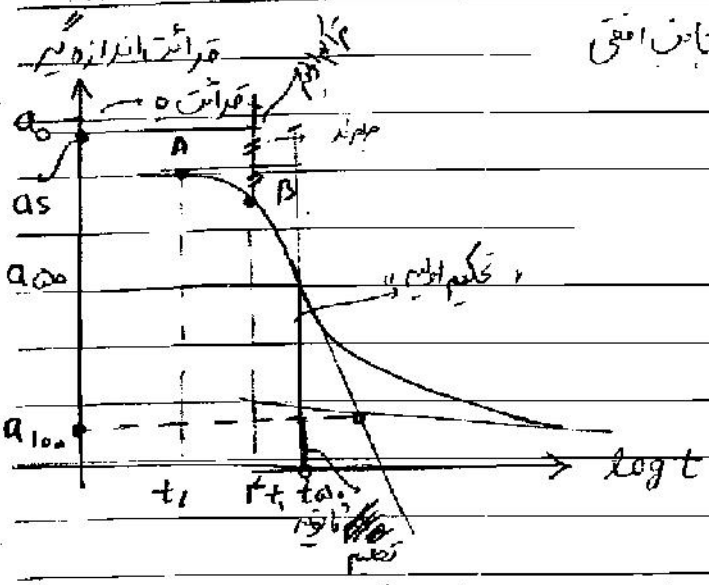

منحنی فرآیند اندازه‌گیر

برای این که c_v را بیابیم

باید تغییر شکلهایی را که اندازه‌گیر فرآیند کرده را از تغییر شکلی که تحکیم کرده

حاکم بر این تغییر ضخامت فقط تبدیل تحکیم

منفذ مثلاً رطوبت هوا داریم به خاص بارگذاری

هوا خارج می‌شود و منفذ می‌کند این تحکیم منفذ عامل اصلی آن اشباع منفذ (کامل بودن) است !

نشست تحکیمی اولیه زمان‌بر است تا آب منفذ آب حفره‌ای باید کاهش یابد

* نشست تحکیمی را از کجا بیابیم ؟

از خاصیت سهمی بودن منحنی بازه‌ی منحنی استفاده می‌کنیم :

- مشخص کردن دو نقطه $A(t_1)$ ، $B(t_2)$ در منحنی فوق‌الذکر منحنی

اعداد حاصل A, B را مشخص کرده تا آن اندازه بالای یک سی خط موازی با $\log t$ رسم کرده محل برخورد با خواهیم

as و خود t را t_2 می‌آوریم پس a_s هم t_2 می‌شود

نوع تحکیم تحت a_s است

* از a_0 تا a_s تراکم اولیه است نشست تحکیمی نیست :

- وقتی تحکیم ایجاد می‌شود یک تغییر شکل دیگر هم است داشتیم که تحکیمی نیستند وقتی منفذ آب اضافی خارج شد گاهی هم است نشست داشتیم که تحکیمی نیستند

محل برخورد دو بخش مستقیم می‌شود a_{100} یعنی تحکیم پایان یافته

حین تحکیم ثانویه فشار آب حفره‌ای اضافی تغییر نمی‌کند :

* عوامل ایجاد تغییر شکل بعد از تحکیم اولیه 8 (عوامل تحکیم ...)

www.tnari.ir

- شکستن سونداژ های
- حذف آب جذب سطحی
- حاکمیتی ذرات رس

باعث تغییر شکل می شوند ؛

a_{50} را از روی منحنی دانه بندی بدست آورده با معنی تقاطع داده حل مربوط را با معنی که داشتیم t را از روی خط افقی می یابیم

t_{50} بدست می آید ؛ a_{50} من t_{50} ، t_{50} زمانی است که ۵۰٪ تحکیم انجام شده است

$$* \quad C_v = \frac{T_v d^2}{t}$$

$U = 0/5$ معنی $\rightarrow T_v = 0/196$

$$C_v = \frac{0/196\, d^2}{t_{50}}$$

این روش را روش لگاریتم زمانی گویند

این C_v فقط برای یک گام بارگذاری است

در آزمایش ما P_1 را می دانستیم صبر می کردیم تا تحکیم انجام شود مجدد بار را ۲ برابر می کردیم در هر گام C_v معنی

جدید بدست می آید به عبارتی در هر گام بارگذاری یک C_v بدست می آوریم که ممکن است با هم مختلف باشند

در عمل باید بینیم بارگذاری در چه محدوده ای است متناسب با آن C_v مربوط را انتخاب می کنیم ؛

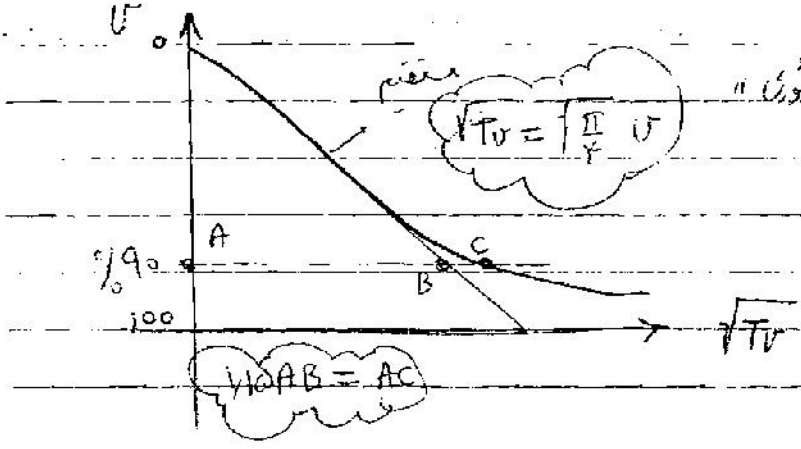

۲ - خزش ؛ « معنی تئوری »

معنی $\sqrt{T_v} = \sqrt{\frac{\Pi}{4}}\, U$

Subject:
Year. Month. Date.

① خوبیت این روش این است که یک خط مستقیم دارد
$\sqrt{Tv}$ و $\bar{U}$ رابطه خطی دارند

② برروی ۹۰٪ تکیم * $AC = 1/15\ AB$

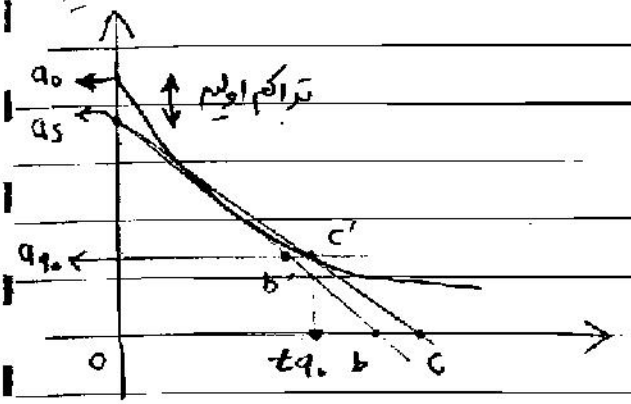

منحنی مستقیم را ادامه دادیم
محل تقاطع با محور قائم می‌شود q_s

خط موازی را ادامه می‌دهیم
c را طوری روی محور افقی انتخاب می‌کنیم که داشته باشیم

$OC = 1/15 OB$

OB امتداد کش مستقیم محور

از c به q_s وصل می‌کنیم «خط مستقیم» نقطه تقاطع این خط با محور مشخص کننده q_{90} می‌باشد

$$q_{90}b' = \frac{1}{1/15}(q_0)(CC')$$

با داشتن q_{90} و t_{90} را داریم

$\bar{U} = \%90 \Rightarrow Tv = \%848$

$$Cv = \frac{\%848 d^2}{t_{90}}$$

این روش از لحاظ دقت تفاوت چندانی ندارند

در این روش محل آزمایش را با منحنی تئوری مقایسه کردیم ؛

www.tfnar.ir

No
Subject
Year Month Date

* تصحیح برای مدت ساختمان :

می توان برای یک مسأله دلخواه منحنی تکیه‌ی را حسب زمان رسم کرد :

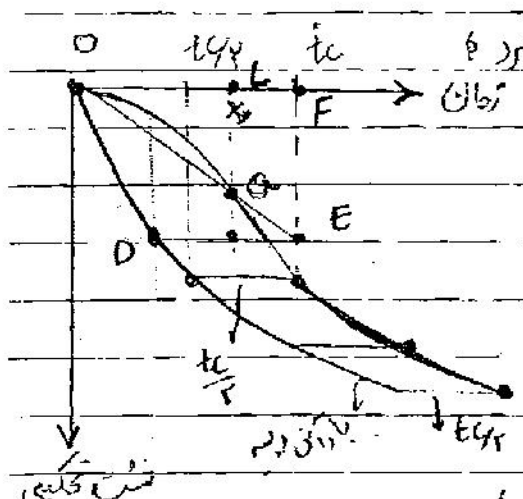

تا به حال $S_{c\,final}$ را می توانستیم حساب کنیم

* $S_{c\,final} = \frac{H}{1+e_0} C_c \log \frac{\sigma'_1}{\sigma'_0}$ $OCR=1$

منحنی درجه‌ی زمان را هم باید حساب کنیم

از روی جدول $T_v = \frac{C_v t}{d^2}$ زمانی که $\bar{U}$ را بدست می آوریم :

t	T_v	$\bar{U}$	S_c
t_1	T_{v1}	$\bar{U}_1$	$S_{c(t=t_1)}$
t_2			
$\vdots$			
t_n			

* $S_{c(t=t_1)} = \bar{U} \times S_{c\,final}$

$t > t_c$ $S(t) = S(t - t_{c/2})$ زمان ساخت t_c

با استفاده از این جدول منحنی را می کشیم

$t < t_c$ $S(t) = S(t_c/2) \cdot \frac{t}{t_c}$

این منحنی را که رسم می کنیم فرض مان این است که بار ناگهانی وارد شده است مثل یک ساختمان ناگهانی روی خاک

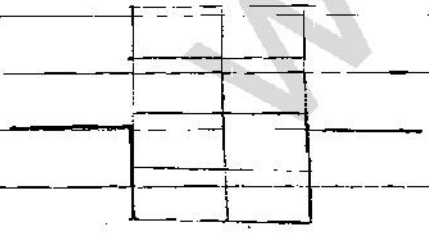

گذاشته شده است اما واقعیت این طور نیست

اول گودبرداری می کنیم بعد می سازیم

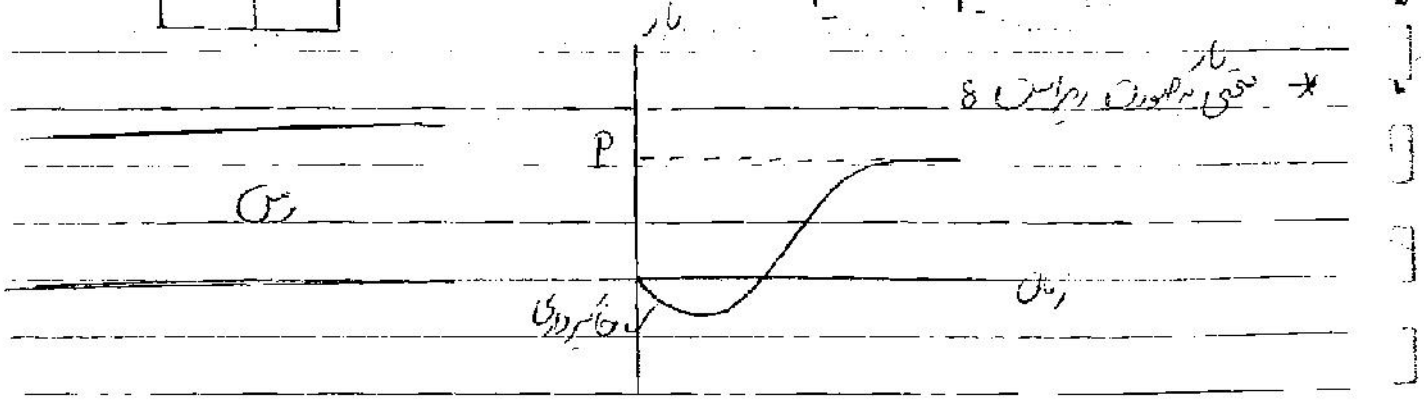

* منحنی به صورت روبرو است :

Subject:
Year. Month. Date.

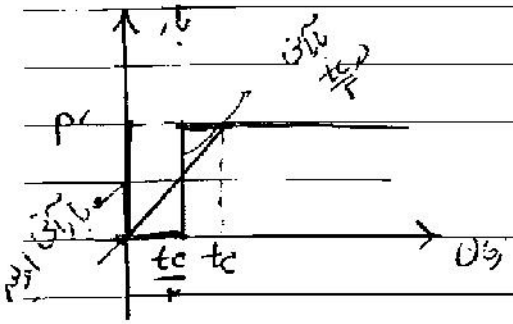

این دو حالتی بصورت است * $P' = P$ بار ماندگار از گود برداری

حالتی نشست در زمان آنی بود

* ادامه بارداری در زمان t_c بصورت است

* تخلیه در زمان $\frac{t_c}{2}$ بصورت آنی وارد می‌شود اما در زمان $\frac{t_c}{2}$

اصلاح حالتی نشست

۱ـ نشست در زمان t_c برابر با نشست در زمان $\frac{t_c}{2}$ بارآنی در زمان ۰ حالتی داریم

۲ـ نشست در زمان $t > t_c$ عبارتی برابر با حالتی بارآنی وارد شود که $\frac{t_c}{2}$ بود از آن اضافه شده است

۳ـ نشست در زمان $t < t_c$ بستگی دارد به بارآنی بدست می‌آید ولی بار P آن را کامل نکرده است

تصحیح کرد زیرا هنوز بار P کامل وارد نشده است

t t_c

نکته از طریق تابع مثلثی

۱ـ خط افقی DE رسم می‌شود

۲ـ خط OE رسم می‌شود

۳ـ نشست در زمان t برابر است با L_c که می‌شود $= FE \cdot \frac{t}{t_c}$

FE نشست در زمان t_c بارداری حالتی داریم

$\frac{t}{t_c}$ * ← تصحیح نشست برای زمان t

www.tnar.ir

تحکیم قبل از ساختمان ؟

در جاهایی دانه‌ای اگر که اکیم مناسب ندارند باید روش‌هایی را انتخاب کرد که آنها را متراکم کرد

تحکیم دینامیکی ، انفجار ، غوره‌ای سنگوری

روش دینامیکی برای همه دانه‌ها امکان پذیر نیست حول خاک‌های دانه‌ای بخش اثر با گذاری دینامیکی حرکت می‌کند

و دانه‌ها طوری حرکت می‌کنند که کمترین فاصله برای آنها پیش می‌آید ،

اگر یک خاک دانه‌ای داشته باشیم و بخواهیم کیفیت آن را بهبود ببخشیم هم از نظر تراکم مرسی و هم از نظر

کاهش تراکم پذیری ؟

روشی که برای آن نگارش می‌رود تحکیم قبل از ساختمان است

یعنی قبل از این که سازه را بر روی خاک بسازیم یا روش‌هایی خاک را تحکیم کنیم و بعد سازه اصلی را روی آن می‌سازیم

دو روش وجود دارد ؟

۱- پایین آوردن سطح آب زیرزمینی

در این صورت تنش موثر افزایش می‌یابد و خاک تحکیم می‌یابد

۲- پیش بارگذاری خاک

به این شکل است که ابتدا مقدار زیادی خاک می‌ریزیم تا تمام نشست‌های آن را ما بریزیم و اجازه دهیم

کل این وزن خاک تحکیم پیدا کند بعد خاک خاکریز را برمی‌داریم و سازه اصلی را بنا می‌کنیم

این روش برای مواقعی کاربرد دارد که وسعت محل سازه خاکریز کاربرد دارد

(ساقط)

www.ttnar.ir

Subject:
Year. Month. Date.

چون برای جلوگیری از خاک تحکیم پیدا می کند خانه های مجاور هم نشست می کنند بنابراین برای این جاده و فرودگاه و نیروگاه ها کاربرد دارد

نکته ای که در این روش وجود دارد این است که این تحکیم زمان می است که این زمان در واقع اندازه هزینه آن

به خاطر همین روش هایی کاربرد دارند که تحکیم را تسریع کند

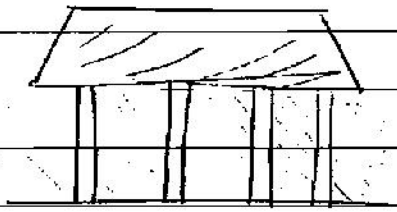

معمولاً اگر خاک خوب نباشد خاکریزی یک لایه زهکشی اجرا می شود

چاهک های ماسه ای تشکیل می شود بدین صورت

که چاه هایی حفر می شود داخل یک یا ماسه ریخته می شود

که باعث می شود تحکیم با سرعت بیشتری ارائه یابد

با این عمل یکبار می توان از نوری یک نوری خراجی استفاده کرد چون آب در ۲ جهت حرکت می کند

در چند تا م جای رسیدن به زهکش داریم ؟ در چند تا جای رسیدن به چاهک های ماسه ای

به چند دلیل از نوری ۲ بعدی استفاده می شود ؟

* اگر خاک ها طوری باشد که بخشی از تحکیم را تحکیم ثانویه شامل شود تحکیم ثانویه آن زیاد باشد اجرای چاهکهای زهکش ماسه ای زیاد مؤثر نیست ؟

- چون در تحکیم ثانویه نشست با کاهش فشار آب همراه نیست و همان مراحل به آن صورت وجود ندارد

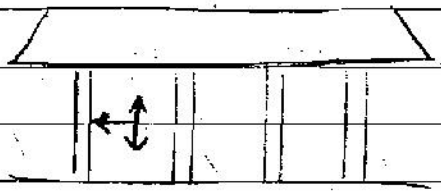

باید همقدار تحکیم ۲ بعدی را در همقدار ستونه ای بتوانیم که نوع چاه ها نوع قطر آن است ؟

www.tnaar.ir

$$* \quad \frac{\partial u}{\partial t} = C_h \left(\frac{\partial^2 h}{\partial r^2} + \frac{1}{r} \frac{\partial u}{\partial r} \right) + C_v \frac{\partial^2 u}{\partial z^2}$$

معادله دیفرانسیل تحکیم در محیط‌های متخلخل

$$* \quad \frac{C_h}{C_v} \simeq \frac{K_h}{K_v}$$

ضریب هیدرولیکی نفوذ در جهت افقی و قائم

C_h ضریب تحکیم افقی

C_v ضریب تحکیم قائم

* آیا فاصله چاه‌های زه‌کش افقی از هم‌دیگر بالاخره به جایی می‌رسد که آب چاه‌های زه‌کش تأثیری بر هم نداشته باشند یا نه؟

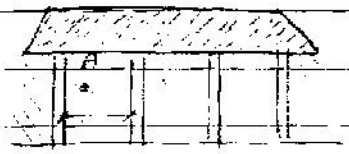

* دقت کنید در این حالت است که در A هست تمایل داریم به سمت چاه برود

* معمولاً ضریب تحکیم افقی از ضریب تحکیم قائم بیشتر است چون نفوذپذیری افقی بیشتر از نفوذپذیری قائم است اگر یک آب در جهت افقی هم راحت‌تر بتواند حرکت کند طبیعی است که زمان مورد نیاز برای تحکیم افقی کوتاه‌تر باشد.

حل معادله دیفرانسیل

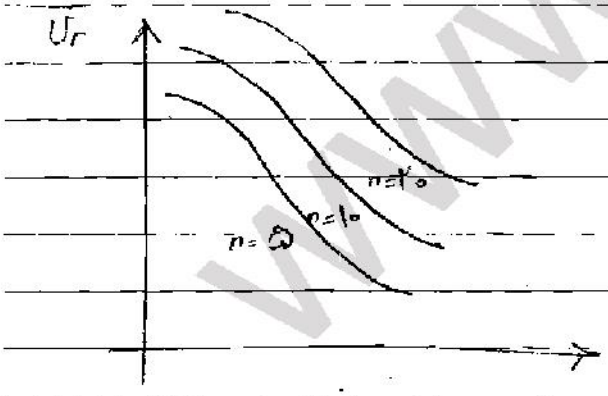

$$n = \frac{R}{r_d}$$

$$T_r = \frac{C_h \cdot t}{4R^2}$$

T_r = ۲۰ اندیس توانی تحکیم توانی

T_r = T_r تحکیم قوس‌زدایی

r_d = شعاع چاه زه‌کش

R = شعاع زه‌کشی توانی

S = فاصله محور تا محور چاه‌ها

$$R = f(S)$$

www.tabnar.ir

Subject:
Year. Month. Date.

۲ تایی از S است چون کنه صدوان چاه هادر یکن فرق دار (شلگ) لکن است مرجی بگیرند

(بیشتر) (کمتر)

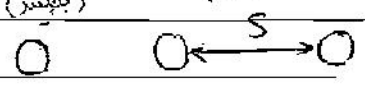

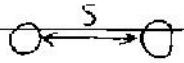

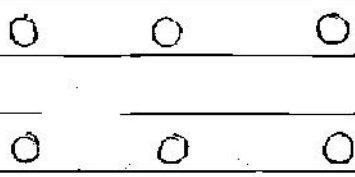

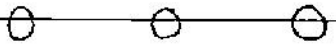

با توجه به جدول قرارگیری ۲ متوالی است

با وجود این که S یکسان است

حکم مشروط $\bar{U} = 1 - (1 - U_{r_1})(1 - U_{r_2})$

مثال ۹: این دریای مرحاک احوال می‌شود

آموزنده ☆ اگر شخص بخواهد تحکیم ناشی از این بارگذاری

۵۰٪ را پس از چند روز متوجه شود

خواهیم داشت ؟

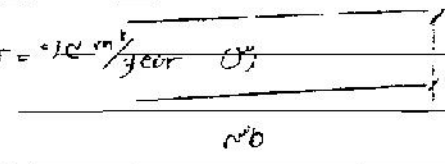

* $U_r = \frac{50}{90} = 0.47$ ← از جدول T_r را می‌خوانیم :

$T_r = 0.196$

$C_v = \frac{t_r d^2}{t} \Rightarrow t = 10.8$ months

ب) از چاه‌های استوانه‌ای شکل $S = 3^m$ و $r_d = 0.2m$ مرکز به مرکز که دارای ۵ ماه فشار تکیه‌گاه می‌باشد

آیا این روش کار چاه‌ها مناسب است ؟

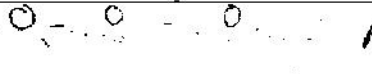

$R = 0.525S$ $C_h = 1.0 \, m^2/months$

$R = 0.525S \rightarrow R = 1.575 \, m$

$n = \frac{R}{r_d} = \frac{1.575}{0.3} = 5.25$ ⇒ جدول $U_r = 0.85$

$T_r = C_h \frac{t}{4R^2} = 0.227$

www.ttnar.ir

$T_v = \frac{C_v t}{d^2} = \frac{0.3 \times 1.5}{3^2} = 0.05 \Rightarrow U_v = 0.25$ $\quad d = H_{dr} = \frac{6}{2} = 3$

$U = 1 - (1 - 0.25)(1 - 0.85) = 0.8875$

$\Rightarrow S_c = 0.8875 \times 60 = 53.25$ cm

۲۵٪ تحکیم بعد از ۱۱ ماه ۴۰ cm نشست داشتیم :

www.ttnar.ir

Subject:
Year. Month. Date

فصل اول

* پایداری شیروانی ها :

دکتر وحید هنا
از گرب خواهید
orange

* شیروانی ها به اشکال مختلف وجود دارند :

1 — شیروانی های طبیعی : مثلاً یک جاده را از ارتفاع بلندی (شیب) هم شیب جاده شیبی وجود دارد
یا سدی ساختیم دریاچه ای در این شیروانی ها اغلب خشک بودند این شیروانی ها دیگر خشک نشدند
پایداری پایداری شیروانی را مورد بررسی کرد

2 — شیروانی های ناشی از خاکبرداری :

مثلاً یک شیب طبیعی وجود دارد ما آن را می آوریم مثلاً برای جاده سازی

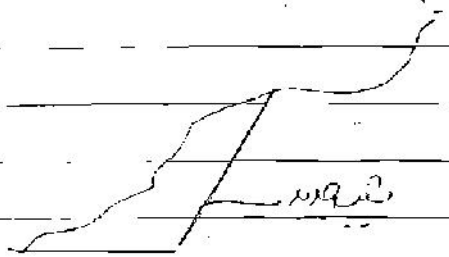

3 — شیروانی های ناشی از خاکریزی :

مثلاً سدهای خاکی را با خاکریزی می سازیم شیب ایجاد شده باید از نظر
پایداری مورد بررسی قرار بگیرد

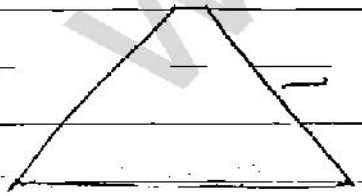

* مکانیزم ناپایداری در شیروانی ها ناشی از چیست ؟

— وزن و نیروهای ناشی از آن

www.ttnar.ir

تولفه وزن در ۲ جهت عمل می کند

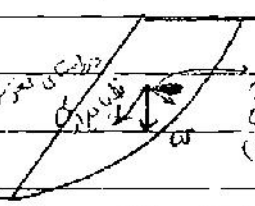

یک تولفه در راستای سطح لغزش است

که جلو آن را می گیرد

یک تولفه عمود بر سطح لغزش وجود دارد که نه پایداری کمک می کند $\tau = \sigma_n \tan\varphi + c$ مقاومت برشی در راستای سطح لغزش

این تولفه مقاومت برشی را در راستای سطح لغزش افزایش می دهد

پس وجود خاک رس مفید است

- یک تولفه در جهت ناپایداری

- یک " " پایداری

ما نمی دانیم این تولفه ها چه زمان رس مفید و زیان آور می کند

* تنها راهی است که یک شیب بتواند پایداری لازم را برای شهرداری داشته باشد

ضریب اطمینان در اینجا تعریف می شود

تولفه در راستای سطح لغزش یک تنش برشی ایجاد می کند τ نیرو

از طرفی خود خاک یک مقاومت برشی دارد مقاومت برشی τ

$$F_s = \frac{\text{مقاومت برشی } \tau}{\text{تولید } \tau}$$

هرچه F_s بزرگتر باشد شیب پایدارتر است

ممکن است F_s را اینگونه هم تعریف کنند نیروی مقاوم نیروی محرک

$$F_s = \frac{\text{نیروی مقاوم}}{\text{نیروی محرک}}$$

تولید نیرو = نیروی محرک

www.tnar.ir

Subject:
Year. Month. Date.

می‌توان از نیروها حول یک نقطه (خواه لنگر گرفت و سپس لنگرها را برابر هم

$$F_s = \frac{\text{لنگر مقاوم}}{\text{لنگر محرک}}$$

کار ما این است که در مورد یک شیروانی یک سطح لغزش فرضی در نظر بگیریم و هر یک از این حالات را حساب کرده

ضریب [illegible]

- در شیروانی رو [illegible] 8

۱- فرض یک سطح لغزش

۲- روش درست آوردن آن نیرو

۳- درست آوردن یک ضریب اطمینان

باید یک ضریب اطمینان حداقل F_s داشته باشیم حول [illegible] حول خاک ناحیه‌ای که در آن قرار دارد

پس ضرایب مختلفی را می‌دهیم تا حالتی که ضریب اطمینان یک را [illegible]

I * پایداری شیروانی با محدود 8

سطح لغزش

در این روش سطح لغزش را به شکل دایره رسم کرده یا سطح خاک موازی است (شکل صفحه بعد)

خاک ۰ اشباع نیست

www.ttnar.ir

Subject:

Year. Month. Date.

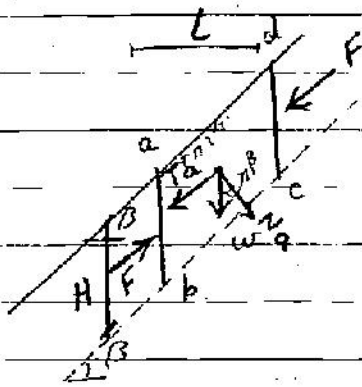

β زاویه شیب با افق

سطح لغزش

یک بلوک dcab جدا می‌کنیم

L طول

H ارتفاع ab

* تعادل قطعه abcd را بررسی کنیم؟

* یکی از فرضیات ما در اینجا این است که F در راستای بلوک عمل است همراستا و موازی آن را دارند

* $W = \gamma LH \rightarrow W\cos\beta = \gamma LH\cos\beta = Na$

$W\sin\beta = \gamma LH\sin\beta = Ta$

تنش قائم در bc $\sigma = \dfrac{Na}{L/\cos\beta} = \gamma H\cos^2\beta$

تنش برشی موجود در bc $\tau = \dfrac{Ta}{L/\cos\beta} = \gamma H\cos\beta\sin\beta$

مقاومت $\tau = C + tg\varphi\,\sigma = C + \gamma H\cos^2\beta\tan\varphi$

* ضریب اطمینان $F_s = \dfrac{\tau_{مقاومت}}{\tau_{موجود}} = \dfrac{C + \gamma H\cos^2\beta\tan\varphi}{\gamma H\cos\beta\sin\beta}$

$= \dfrac{C}{\gamma H\cos\beta\sin\beta} + \dfrac{\gamma H\cos^2\beta\tan\varphi}{\gamma H\cos\beta\sin\beta}$

$= \dfrac{C}{\gamma H\cos\beta\sin\beta} + \dfrac{\tan\varphi}{\tan\beta}$

www.ttnar.ir

Subject:
Year. Month. Date.

نکات :

۱ - اگر چسبندگی صفر باشد و خاک دانه‌ای باشد $* \quad F_s = \frac{\tan\varphi}{\tan\beta}$

اگر بخواهیم ضریب اطمینان را ① کنترل کنیم باید β و φ

۲ - ضریب اطمینان به H بستگی دارد هر چه سطح تنش را در عمق بیشتری بگیریم ضریب اطمینان کم می‌شود ؟

$H \longrightarrow$ افزایش یابد $\longrightarrow F_s \longrightarrow$ کاهش می‌یابد

$* \quad H_{critical} \Rightarrow F_s = 1$ $*$ H بحرانی وقتی است که $F_s = 1$ باشد

$F_s = 1 \;,\; H_{cr} = H \Rightarrow$ $H_{cr} = \frac{C}{\gamma \cos^2\beta (\tan\beta - \tan\varphi)}$

اصول

اگر خاک حدوده باشد در اعماق زیاد تنش بیشتر است ؛

ما در بحث پایداری به دنبال بحرانی‌ترین سطح تنش هستیم

ممکن است H_{cr} را یک عددی بدست آوریم اما شرایط به گونه‌ای باشد که خاک نتواند حتی یک سنگ تعادل داشته باشیم

۳ - اگر شرایط را در نظر بگیریم که سطح آب در بعضی سطح زمین و کف تراوش در عمق نباشد ؟

(اضافه شده در کلاس توسط استاد)

ص ۳۵۶

$* \quad F_s = \frac{C}{\gamma_{sat} H \cos\beta \sin\beta} + \frac{\gamma'}{\gamma_{sat}} * \frac{\tan\varphi}{\tan\beta}$

www.tnar.ir

* در هر دو حالت وقتی آب تا سطح زمین بالا می‌آید ضریب اطمینان را کم می‌کند (اطمینان ما به شیروانی کاهش می‌یابد)

$\gamma_{sat} = 20$
$\gamma_w = 10 \Rightarrow \frac{\gamma'}{\gamma_{sat}} \cong \frac{1}{2}$ حدود

* حالت خاص برای خواهاورد اگر $c = 0$ باشد:

$$c = 0 \Rightarrow F_s = \frac{\gamma'}{\gamma_{sat}} \cdot \frac{\tan\alpha}{\tan\beta}$$

ثابت ضریب اطمینان حدود $\frac{1}{2}$ می‌شود این نشان دهنده اهمیت زهکشی شیروانی‌هاست

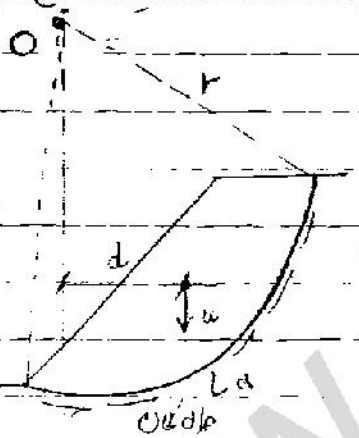

که چرا شیروانی خشک پایدارتر است:

* II سطح لغزش کمانی از دایره باشد

عرض کسم خاک در راستای تاج است

پس c_u داریم اما $\phi_u = 0$ است:

* $\tau = c_u$

واحد طول

نیروی مقاوم $F = c_u (L_a \times 1)$

لنگر مقاوم $M = c_u (L_a \times r)$ نسبت به O

ضریب اطمینان $F_s = \frac{\text{لنگر مقاوم}}{\text{لنگر محرک}} = \frac{c_u L_a r}{W \cdot d}$

اگر $\phi \neq 0$ بود آن وقت σ_n را باید در τ ضرب کرده و از طرفی حرکت روی سطح لغزش σ_n متغیر است پس این رابطه کمی پیچیده‌تر می‌شود

www.ttnar.ir

Subject:
Year. Month. Date.

* ضریب اطمینان برای یک سطح گسیختگی فرضی کافی نیست باید تعداد زیادی سطح گسیختگی فرضی گزید و در کدام از این ها Fs متفاوت است باید Fs را که کمترین مقدار را دارد انتخاب کرده و مقدار کمترین را Fs بنامیم

$$N_s = \frac{C_u}{F \gamma H}$$

دیگراف تایلور

β ← شیب شیروانی

برای H و β مختلفی داریم

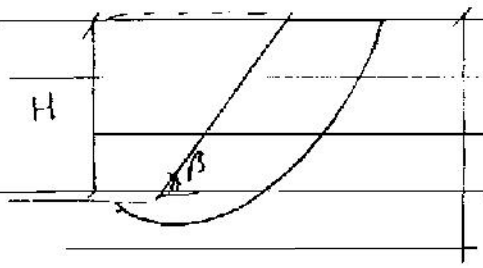

F بدست آمده از چارت تیلور کرانی ترین F است

www.itnar.ir

پایداری شیروانی :

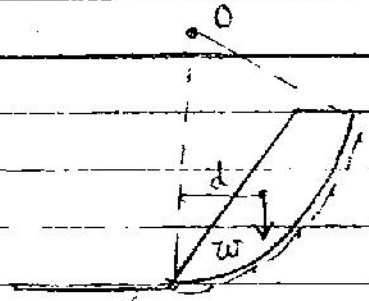

این روش برای مرزی پایداری کوتاه مدت
تنهایی بی انسجام مورد استفاده قرار می گیرد

$$F_s = \frac{\text{نیروی مقاوم}}{\text{نیروی محرک}} = \frac{C_u \cdot l \cdot r}{w \cdot d}$$

$$\tau = C_u \Rightarrow \text{نیروی مقاوم} = C_u (l \times 1)$$ طول واحد

اگر $\theta_u \neq 0$ بود که مقاومت برشی به این صورت بود باید به شکل کلی بیان می شد :

$$\theta \neq 0 \;\Rightarrow\; \tau = C + \sigma_n \tan\theta$$

* راه دیگر این است که شیب را به قطعاتی تقسیم کنیم و مقاومت برشی هر base را حساب کنیم :

این روش اساس کار روش های مختلف پایداری شیروانی است که به روش قطعات معروف است :

* Slice Method

روش قطعات

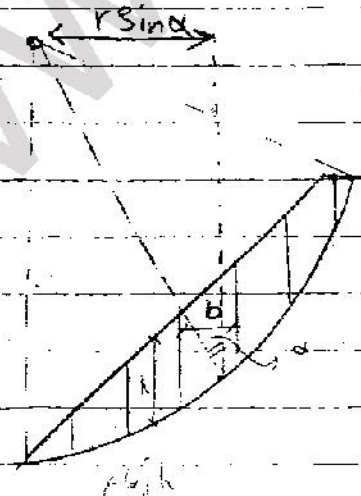

شیب را به قطعاتی تقسیم کردیم

عرض هر قطعه را به اندازه ای در نظر گرفتیم که کل
آن را بتوان با عرض b

Subject:
Year. Month. Date.

یک قطعه را مطابق شکل زیر
نیروها را مرتبی می کنیم

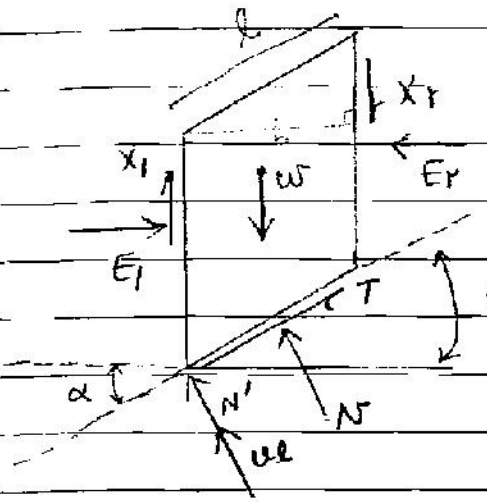

N را به دو بردار N و ul تفکیک
تقسیم کردیم

N' = وزن خشک از σ ناشی می‌شود
ul = فشار آب

$N = N' + ul$

* $F_s = \frac{\tau_f}{\tau_m}$ مقاومت برشی موجود / تنش برشی موجود

N از σ_n ناشی می‌شود ؛

حجم $W = \gamma b h$

$N \rightarrow ul$
$\rightarrow \sigma'_n l = N'$

$T = \tau_m l$

* در حالت برش باید توان لنگرها برابر باشد ؛

* $\sum_{\text{نیروی}} T_r = \sum_{\text{نیروی}} W r \sin\alpha$ تعادل کلی لنگرها ؛

* $T = \tau_m l = \frac{\tau_f}{F} l$

www.ttnari.ir

$$* \quad \frac{\sum \tau_f \, l}{F} = \sum w \sin\alpha \Rightarrow F = \frac{\sum \tau_f l}{\sum w \sin\alpha}$$

$$* \quad F = \frac{\sum (c' + \sigma' \tan\phi') l}{\sum w \sin\alpha} = \frac{c' \cdot \sum a + \tan\phi' \sum N'}{\sum w \sin\alpha}$$

* در این N' مجهول است.

پس باید یک سری فرض می‌کنیم تا بتوان فاکتور اطمینان را بدست آورد و عملیات را ادامه داد.

اولین فرض را Fellenius کاربرد.

۱- برآیند نیروی بین قطعات E_1 و E_2 موازی سطح لغزش فرض است و برابر T است.

برآیند نیروها در جهت عمود بر سطح لغزش صفر است.

$$* \quad N' + u l = w \cos\alpha$$

$$\Rightarrow N' = w \cos\alpha - u l \Rightarrow \text{فاکتور اطمینان}$$

$$F = \frac{c' \sum a + \tan\phi' \sum (w \cos\alpha - u l)}{\sum w \sin\alpha}$$

فرمول تنش مؤثر

$$F = \frac{c_u \sum a + \tan\phi_u \sum w \cos\alpha}{\sum w \sin\alpha}$$

فرمول تنش کل

www.itnari.ir

Subject:
Year. Month. Date.

* مرد دیگری به نام Bishop روش دیگری را برای بررسی یک شیب فرض کرد

Modified Bishop « روش بیشاپ اصلاح شده » فرض کرد

۲- $x_1 = x_2$ از لحاظ مقدار مطلق برابر فرض

* $T = \frac{\tau f}{F} l = \frac{1}{F}\left[c' + \sigma' tg\varphi'\right] l$

* $T = \frac{1}{F}\left(c'l + N' tg\varphi'\right)$

تعادل در راستای قائم

$$\begin{cases} W = [N\cos\alpha] + (T\sin\alpha) \\ W = [N'\cos\alpha + ul\cos\alpha] + \left(\frac{c'}{F}\cdot\sin\alpha + \frac{N' tg\varphi'}{F}\sin\alpha\right) \end{cases}$$

$$N' = \frac{\left(W - \frac{c'l\sin\alpha}{F} - ul\cos\alpha\right)}{\left(\cos\alpha + \frac{tg\varphi'\sin\alpha}{F}\right)} \quad ; \quad l = b\sec\alpha$$

N' را در F جایگذاری می‌کنیم

$$F = \frac{1}{\sum W\sin\alpha}\sum\left\{c'b + (W - ub)tg\varphi'\right\}\frac{\sec\alpha}{1 + \frac{tg\alpha\, tg\varphi'}{F}}$$

این معادله را سعی و خطا حل می‌شود یک F می‌گذاریم از طرف دیگر می‌کنیم آیا همان F است یا خیر؟

$r_u = \frac{u}{\gamma h}$ ضریب فشار آب حفره‌ای (مشاهده عرضه مشاهده)

مای برو قطر r_u متوسط داریم؛

www.ttnar.ir

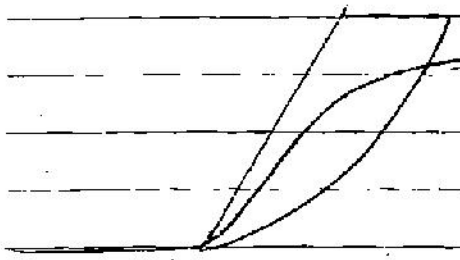

γh = وزن مخصوص کل

h = ارتفاع قطعه

u = فشار آب در قاعده قطعه

* اگر خاک اشباع نباشد $r_u = 0$

* اگر خاک کاملاً اشباع باشد، فشار آب حفره‌ای هیدرواستاتیک باشد $r_u = \frac{1}{2}$

$u = \gamma_w h = \gamma h$
$\gamma h \equiv \gamma_{sat} h \rightarrow r_u = \frac{1}{2}$
حدود γ_{sat} است

* اگر $r_u = 1$ باشد یعنی $u = \gamma h$ یعنی فشار آب حفره‌ای با تنش کل برابر است ؛ تنش مؤثر صفر است ؛

رابطه را حسب r_u می‌نویسیم ؛

$$F = \frac{1}{\sum W \sin\alpha} \sum \left\{ c'b + W(1-r_u)\tan\phi' \right\} \frac{\sec\alpha}{1+\tan\alpha\tan\phi'}$$

F

* این F.S از کجا برمی‌آید ؟ برای یک سطح لغزش است باید برای تمام سطوح لغزش را امتحان کرد

* توان‌های روش اجزاء دو بعدی با هم تفاوت‌هایی دارند ؛

- از جمله این تفاوت‌ها مرحله‌ای است که می‌کنیم ؛

- دیگر تفاوت‌ها در جزئیات است که می‌تواند کار ما را پیچیده کند ؛

- دیگر تفاوت این است که برای سطح لغزش فرض می‌کنید دایره‌ای یا یک شکل دلخواه در نظر گرفتیم ؛

- تفاوتی که همه روش‌ها به آن احتیاج دارند ؛ دارند از تعادل کل لنگرها و تعادل در راستای قائم را نشان می‌دهند

تعادل نیروها در یک راستا یعنی تعادل نیروها در کل سطح لغزش

به هیچ شکل می‌توان هر دو تعادل را با هم ارضا کرد

یعنی روش‌ها همه تقریب‌هایی را به ما می‌دهند چون فاکتورهای ایمنی به کار می‌گیرند

Subject:
Year: Month: Date:

شکل روبرو $\gamma = 20\ kN/m^3$

$c' = 10\ kN/m^2$

$\phi' = 29^\circ$

مرحله ① : w تابعی از h بدست آوردیم :

$w = \gamma b h = 20(1/5)(h)$

$= 30h\ kN/m$

مرحله ② $h\sin\alpha$ و $h\cos\alpha$ را بدست آورده به صورت مثلثی

مرحله ③ فاصله فشار آب صفر می‌شود $u = \gamma_w \cdot z_w$

z_w فاصله وسط کمان هر قطعه تا سطح آب

مرحله ④ $La = 14/20\ m$

مرحله ⑤

$$F = \frac{c' l_a + \tan\phi' \sum (w\cos\alpha - ul)}{\sum w\sin\alpha}$$

$\sum w\cos\alpha = \sum 30h\cos\alpha = 30(17/5) = 525\ kN/m$

$\sum w\sin\alpha = \sum 30h\sin\alpha = 30(8/50) = 254\ kN/m$

$\sum (w\cos\alpha - ul) = 525 - 122 = 694$

$F = 1/42$

قطعه ۷ $u = 0$ زیرا این قسمت از دیواره در سطح آب است.

www.ttnar.ir